

Списание за екология и горско стопанство

Гора

9/2012



9 770861 757009

www.gorabg-magazine.info



Доверете се на Висококачествените моторни триони STIHL

Моторните триони на STIHL съчетават инновационна техника с висока мощност, оптимална ергономичност и ниско тегло. Благодарение на тези свои качества те значително улесняват хората при работа и допринасят за опазване на околната среда. Като един от водещите в света производители на мотор-

ни триони STIHL убеждава с уреди, които са идеално приспособени за работа на открито. Всеки модел съчетава оптимално управление с убедителен комфорт, независимо от това дали се използва за подгответяне на дърва за огрев или за отглеждане на млади насаждения и горски култури.

Абонирайте!

Какво става в горите? Как протича новата реформа? Как работят лесовъдите-инспектори от контролиращите органи и как - лесовъдите от производствения сектор. Има ли разделение и напрежение в колегията заради различията на този етап в заплащането? Все актуални въпроси, и то на фона на актуалната тема защо горят горите на България.

Повечето електронни и печатни издания насочват внимание към горите и горските хора, когато има скандал или нарушение и кражба, или бедствие, независимо дали лесовъдите са отговорни и намесени в събитието.

В същото време с лека ръка се отминава съзидателното и позитивното.

Единствено може би сп. „Гора“ целенасочено се стреми да показва делника на горските хора такъв, какъвто е, да разказва за техния труд и постъянство в отстояване на исконните лесовъдски традиции и принципи в опазването и умножаването на зеленото богатство на България. Независимо че към това богатство са се протягали и се протягат алчи за печалби ръце.

Но кой черпи информация от сп. „Гора“ освен служителите от горския сектор? Малцина са читателите извън системата просто защото самата горска система поддържа една консервативност, причина за която е в нейната специфичност.

Какво пречи сп. „Гора“ да бъде разпространено извън системата от самите структури? Днес всеки се хвали и прави реклама за щяло и нещяло, а горите сякаш чакат. А имат свое списание с над вековен опит.

Затова, драги лесовъди, абонирайте. Не само себе си, а и своите партньори, съмишленци, приятели. Нека през 2013 г. повече хора да научат какво става в горите и как работят горските труженци.



Главен редактор:
инж. БОРИС ГОСПОДИНОВ
boris@iag.bg
bbgospod@yahoo.com

Редактори:
СВЕТЛАНА БЪНЗАРОВА
banzarova@abv.bg

ЮЛИЯ СЪБЧЕВА
yulia_sabcheva@abv.bg
(Водещ на броя)

Технически редактор:
инж. ВАНЯ КИСЬОВА-ИЛИЕВА
vaniakisiava@abv.bg

Предпечат:
ТЕМЕНУЖКА МАРКОВА
nushkamarkova@abv.bg

Фоторепортър:
ЙОРДАН ДАМЯНОВ
jordan.damianov@abv.bg

Адрес на редакцията:

София 1303, ул. „Антим I“ №17,
тел.: 988-86-42;
тел./факс: 988-04-15.
<http://www.gorabg-magazine.info>
E-mail: gora@iag.bg
БИС ТТBBBBG22
IBAN BG39 TTBB 9400 3121 0404 50
СЖ „Експресбанк“ АД, клон София.
Печатни коли 4. Формат 1/8 от 60/90.
Броят е подписан за печат на
30.10.2012 г. Индекс 20346.
Годишен абонамент - 30.00 лева.
Отделен брой - 3.00 лева.
Опечатано - „Фатум“ ООД

Подробна информация за дейността на Изпълнителната агенция
по горите може да намерите на Интернет адрес www.iag.bg

В броя

2 „Гора“ представя Северозападно държавно предприятие -
Враца: Новият бизнес модел за управление на горите

11 Международни симпозиуми:
Франция преоткрива Феликс Вожли

12 14-и Международен симпозиум на елитите

13 68-и Международен технически панаир в Пловдив:
Индустрията следва пътя на цивилизацията

16 Нови ръководители на ЛТУ

17 Експертът коментира: Отпадат ли горскостопанските
програми при собственост под 2 хектара?

18 Висше образование: Започна новата учебна година в ЛТУ

19 Информация: Успешно приключи Проектът в подкрепа
на институционалната реформа в горския сектор

20 Студентска практика

21 Фотогалерия „Гора“: Инж. Румен Евтимов -
с награда от фотоизложба

22 Гост на редакцията: Д-р Атанас Гъльбов: Хомеопатията
разглежда човека в неговата цялост

25 Годишна конференция: 20 години „Хускварна България“

На корицата

Снимка Йордан ДАМЯНОВ

CONTENTS

2 „Gora“ presents Northwest State Enterprise - Vratsa: New business model for forest management

11 International Symposia: France rediscovered Felix Vozhli

12 14th International Symposium of the fir-tree

13 68th International Technical Fair in Plovdiv: Industry follows the civilization

16 New leaders of The Forest University

17 The expert comments: Are there forestry programs for less than 2 hectares property?

18 Higher education: The new academic year started in The Forest University

19 Information: Successfully completed Forestry support project

20 Student practice

21 Gallery „Gora“: Rumen Evtimov get a prize in photography exhibition

22 Editorial's office guest: Dr. Atanas Galabov: Homeopathy considers man in his entirety

25 Annual conference: 20 years „Husqvarna Bulgaria“

„Топа“ представя Северозападно държавно предприятие – Враца

НОВИЯТ БИЗНЕС МОДЕЛ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРИТЕ

Повече от година контролната и стопанска дейност в горския сектор на България са реално и законово разделени. Посетихме още едно от шестте държавни горски предприятия – Северозападното, с администрация във Враца. То обхваща териториите на Берковския и Ловешкия горски регион и част от Софийския. Горският фонд, държавна собственост, е 289 732 ха и се стопанисва от 21 горски и 2 ловни стопанства. За тази година се очаква дърводобив от около 420 000 м³, което е показател, че предприятието не е с богати дървесни ресурси.

За отминалия период много от Въпросите, свързани с развитието на регистрираните по Търговския закон предприятия, намериха отговори. Лесовъдската колегия от Врачанското предприятие успя да се сформира като колектив, да преструктурира своята дейност спрямо новите законови и пазарните изисквания и в същото време да запази традиционния за лесовъдството дух на съзидание. Дали промените са били леки и безболезнени? Никой не отрече трудностите и това, че в началото е преобладавала несигурността за утешния ден и за преминаването на дотиранието до този момент стопанства от бюджетно към собствено финансиране. Съкращения, разделя с опитни кадри, появя на напрежение заради разликата в заплатите между служителите от контролиращите органи и от стопанствата са допълвали делника.

С една дума – за пореден път лесовъдската колегия като цяло бе поставена на изпитание. Ръководителите и служителите от Северозападното предприятие успяха да запазят, от една страна, добри колегиални отношения помежду си, а от друга – да изпълнят професионално, заложените с новото законодателство цели и задачи.

Тепърва, разбира се, предстои да се доказва правилна ли е поредната реформа в горите. На всички ни се ще е и последната, поне за някое и друго десетилетие, като се усъвършенства най-вече в частта си на възнагражденията за контролиращите органи.



Колективът на СЗДП - Враца (отляво надясно): инж. Александър Александров – експерт по ловна дейност, инж. Петър Петров – началник-отдел „Стопанисване и ползване“, инж. Цветко Цветков – зам.-директор, инж. Иван Михайлов – експерт по стопанска дейност, Анастасия Тодорова – счетоводител, инж. Юри Миков – директор и член на УС, инж. Ваня Каменова – председател на УС, доц. Румен Антов – член на УС, Иванка Пехливанова – гл. счетоводител, инж. Венцислав Каменов – началник-отдел „Залесяване“, Красимира Тодорова – касиер-счетоводител, Тошко Брайков – юристконсулт, Светлаана Монова – юристконсулт, Алия Илиева – човешки ресурси, Янка Нецова – технически сътрудник

Инж. Юри МИКОВ - директор

Измина повече от година от създаването на Северозападното държавно предприятие - Враца, и може с увереност да отчетем стабилното му развитие. За нас 2012 г. е много важна, защото ще е мерилото за горската реформа, която според мен стартира успешно. Факт е вече отделянето на контролната и производствената функция в горите, както и дейността на двете структури.

След разделянето горските стопанства попаднаха в една нова ситуация, защото всяко предприятие, регистрирано по Търговския закон, е задължено да работи с печалба. На практика със Закона за горите се създае един нов бизнес модел за управление на държавните гори в България. Горските предприятия станаха равнопоставени на всички стопански субекти от икономическата сфера на страната. Сега ние извършваме дейност или услуга, за която плащаме изискванията на републикански данъци. Приходите остават при нас. Но именно управлението на тези финансови ресурси е голямото предизвикателство и отговорност, пред която сме изправени. Това изисква промяна не само в начина на действие, а и в традиционния начин на мислене, обвързан десетилетия с бюджетното финансиране.

Ние, като най-бедното на ресурс горско предприятие, управляваме 22.7 млн. лв., което за северозападния регион на България не е малко. В същото време разходиме ни също надвишават 22 млн. лв., защото наследихме дейността на Берковския и Ловешкия регион, която е съществувала благодарение на дотации.

Значителен финансовый ресурс е необходим за поддържане и разширяване на топловото стопанство по поручение на р. Дунав, за лесокултурни и лесовърски дейности, както и за фонд „Инвестиции в горите“, с който трябва да се подобри инфраструктурата. Реално успяваме да отбележим над 6 млн. лв. за тези дейности в полза и в интерес на гората.

Всяко начинание се нуждае за развитието си от много субективни и обективни предпоставки, но винаги е необходимо и една малка щапка късмет. За нас това се оказа бързото възстановяване на дървопреработващия сектор след кризисната 2009 година. Търсенето на всички видове и сортименти дървесина многократно превиши предlagането, което много сериозно стимулира фирмите, добиващи, преработващи и продаващи дървесина.

Икономическата криза в съседна Гърция и високият икономически ръст в Турция също силно влияят върху търсенето и цените на дървесината.

Вместо да се възползваме от тази ситуация, реагираме атавистично - затворете границите, спрете износа. Тези реакции противоречат на икономическата логика и пазарните механизми. Има дефицит, особено на дърва за огрев, за българския пазар. В същото време дървесина има, но проблемът е, че няма кой да я добива. Перспективата е да търсим начини за увеличаване на добива, за пълно задоволяване на вътрешния пазар и реализация на добри приходи от експорт. Не е ли ясно, че ако България освободи нишата за износ на дървесина към Гърция например, тя ще се заеме от съседните на нас държави.



Особено важни моменти в новото законодателство за горите са преференциите за местните фирми, които получават сигурност и перспектива за развитие. Ние виждаме в тяхно лице партньори и ще се стараем да им помогнем да се развият и да получат достъп до нова техника и технологии. Във възможностите на държавните предприятия ще бъде закупуването на високопроизводителна дървобобивна техника, например харвестър, който да се предоставя на частни фирми под наем или на изплащане. Това ще им помогне да повишат производителността си.

В тази връзка приоритет е сключването на дългосрочни договори за добив и продажба на дървесина. Това ще ни позволи да погледнем в перспектива нашето развитие и да оптимизираме производствените и инвестиционните процеси. За нас е особено важно възможността за диверсификация на приходите и е необходимо да се възползваме от наличието на национални паркове и области с висока историческа и културна стойност и туристически потенциал. Това може да балансира напускането от големата тежест в приходите от продажба на дървесина. В тази посока полезни могат да бъдат и публично-частните партньорства за извършване на дейности в горите.

Не без основание мога да кажа, че СЗДП е един от водещите работодатели и икономически субекти в северозападния район. В началото се наложи част от работещите в предприятието да бъдат съкратени поради намаляване на обема на работа. Много труден момент от работата на управлениския екип. Прави чест на всички служители и работници проявеното разбиране за тежестта и за важността на момента. Това амбицира и мотивира колектива на СЗДП да заработи в новите условия с нови темпове и напомарвания.

От всичко казано дотук става ясно, че резултатите които постигаме, не са случайни. Те, от своя страна, доведоха до логично увеличение на възнагражденията и бонусите за работещите в предприятието. Убеден съм, че за изминалите 16 месеца успяхме да създадем един добър колектив. С доведесем и тримата директори на ДГС и ДЛС успяхме да решим много задачи и проблеми. За мен е обнадеждаващ фактът, че повечето от директорите бяха част от решението, а една много малка част от тях бяха част от проблема.

Голямото предизвикателство пред нас днес е създаването на успешен бизнес модел на държавно горско предприятие. Вярвам в нашия успех и сме длъжни да го постигнем.

Инж. Цветко ЦВЕТКОВ - зам.-директор

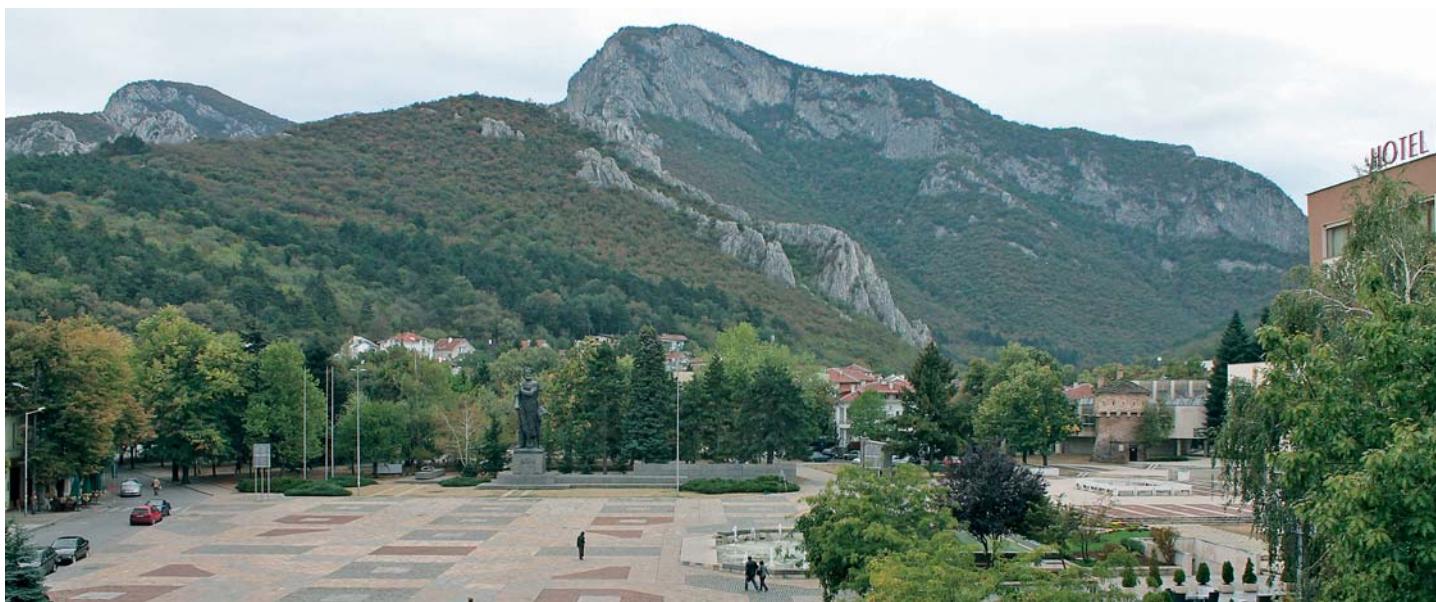
Териториалните поделения на Северозападното държавно предприятие са 23. Общо тук работят 751 души, от които 643 са щатни служители и 108 са работници. Средногодишният добив на дървесина от едно стопанство е около 18 000 м³, което показва, че нашето предприятие е най-малкото по отношение на ресурси. За 2012 г. разчетът за дърводобив е 419 166 куб. метра.

На територията на СЗДП работят 276 частни фирми, лицензираны за извършване на съответната дейност. 150 извършват добива на дървесина, като 142 от тях я добиват до временен склад. Работим съгласно Наредбата за условия и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии - държавна и общинска собственост, и за ползване на дървесина и неядървесни горски продукти. От началото на годината са проведени 417 процедури за възлагане на добив на дървесина, 280 за продажба на дървесина от склад и 201 за продажба на стояща дървесина на корен.

Зимата през тази година бе особено неблагоприятна, като през първото тримесечие поради обилния сняг бе практически невъзможно да се работи. Снегът причини и сериозни повреди в редица насаждения, които впоследствие приоритетно трябва да се задействат за ползване, въпреки че не бяха предвидени. Санитарни сечи провеждаме върху площ от 706.1 ха, при предвидени 514.3 ха, което също е следствие от снеголомите и снеговалите. В крайна сметка обаче предприятието приключи деветмесецично с много добри резултати в натурано и стойностно изражение. До 10 октомври са реализирани 352 842 м³ и 19 376 329 лв., което е средно 84.5 % от годишния разчет. Това се държи на създадената стройна организация в предприятието и на отговорното отношение на ръководителите, служителите и работниците от стопанствата. Най-добър резултат в стойностно изражение постигна ДГС - Ловеч - 126 %, и изпълнение 98 % на натураните, при разчет 15 380 куб. метра. Стопанства като Никопол и Плевен имат съответно 102 и 100 % изпълнение в натурано изражение (при предвидени 26 839 м³ и 13 658 м³) и 108 и 110 % в стойностно. Най-голям е обемът на ДГС - Ботевград - 39 406 м³, като изпълнението е 92 процента. Наг 90 % са усвоили лесосечния си фонд и стопанствата в Оряхово, Берковица, Говежда, Монтана, Витиния.



Тенденцията за всички държавни горски предприятия в страната е към увеличаване на ползването. Знам, че дървесината, която произвежда годишно българската гора, се усвоява едва на 50 процента. Нашето увеличаване, разбира се, в рамките на лесоустройствените проекти, за 2012 спрямо 2011 г. е само 10 000 м³, но това бе реалното за усвояване. Ние преди всичко трябва да управляваме дървесния ресурс. Той е възстановяем, но не е нескончаем. Стремим се да постигнем повече приходи, но не само чрез дърводобив. За регион като нашия добра перспектива е производството на биомаса, търсенето на която нараства. Единият начин е чрез максимално оползотворяване на остатъчната дървесина, другият - чрез оптимално използване на крайдунавските месторастения за отглеждане на интензивни култури от бързорастящи дървесни видове. Приходите от туризъм, услуги, странична дейност и др. също ще бъдат активно търсени. Ще се стремим да разширяваме и участието си в проекти и програми за финансиране на дейности за възстановяване, особено след природните бедствия тази година, и за опазване на горите в региона. Пожарите и в тази част на страната причиниха немалко щети. До сега, 10 октомври, са възникнали 347 пожара, които са засегнали 33 146 гка, като 19 % са в територии държавна собственост. Основната причина за възникването им е опожаряването на земеделски имоти.



Инж. Ваня КАМЕНОВА - председател на Управителния съвет

Определено съм доволна от начина, по който се ръководи предприятието като цяло и от резултатите, които постигаме. Регионите на Берковица и Ловеч са специфични с тежестта на горската дейност, с голямото количество на лесокултурни мероприятия, с труднодостъпни терени, с над 70 % частна собственост в някои райони. Пазарната ситуация и стремежът към икономически ръст в условията на самоиздръжка поставиха ръководителите и специалистите на реално изпитание. Отговорността за управлението на държавния горски фонд се оказа в пряка зависимост от приходите. По съвсем различен начин трябаше да се подхodi. Резултатите след този отминал над едногодишен период показваха, че почти всички териториални поделения се справят успешно. Традиционно слаби по икономически показатели стопанства сега постигат положителен баланс. Самостоятелността и относителната независимост, която им се дава, малко или много ги стимулира. Да си добър мениджър, да осигуряваш заплатите на служителите си и развитието на стопанството е отговорност. Тя е още по-голяма и когато трябва да осигуряваш средствата за възпроизвождство на гората и лесокултурните дейности, които са в значителен обем за нашите региони.

Предприятието се управлява от тричленен Управителен съвет. Определяме финансовите планове, цялостната политика на предприятието, стратегията за развитие. Тримата сме равноправни членове на управителния орган, като директорът има и своите изпълнителни функции по отношение на оперативната дейност. Работим в синхрон, в спокойна и делова атмосфера. Не сме имали казус, по който да спорим, или решение, което да не сме взели с мнозинство. Стремим се колегите да ни приемат като едно цяло, като един-



номислещи в полза на колективите и дейността. В същото време изискваме точни разчети и изпълнение на показателите в натурално и във финансово изражение. Директорите на стопанствата винаги могат да разчитат на Управителния съвет. Убедена съм, че днес те са много по-спокойни и по-уверени, което е показател, че сме успели да им възখем сигурност и разбирането, че много от нещата зависят от самите тях, като в същото време са част от голямото цяло. Резултатът на всеки от тях влияе на цялото предприятие. От всичките 23 може би двама или трима все още не са доказали принадлежността си към общата атмосфера. Инж. Юри Миков е директор, който дава право-мощия, но търси и отговорности, което е най-правилният подход. За него, а и за нас, членовете на Управителния съвет, са важни глобалните и стратегическите цели. Директорите трябва да имат самочувствие, че управляват, но трябва да могат да носят и отговорност за това управление.

Доц. Румен Антов - член на Управителния съвет

Като Управителен съвет ние обезпечаваме работата на предприятието посредством съответните решения. Става въпрос за управлението на активите и приемането на годишните планове, финансовите отчети. Обикновено всички дейности на предприятието са свързани с вземане на решения от страна на Управителния съвет и това е отразено в Закона за горите. Управлението е двустепенно - директорът извършва оперативното управление, а ние сме органът, който контролира и разрешава. Освен регулярните и планираните срещи, се отзоваваме и винаги, когато се налага.

Преши га стана член на Управителния съвет, нямах детайлна представа за горската система. С новото законодателство производственият сегмент се отдели в предприятия, с дейности по смисъла на Търговския закон. Отидахнаха финансовите бюджетни взаимоотношения. Най-просто казано, каквото изкарва предприятието, това харчи, но мисля, че стопанствата все още са ограничени с процентното разпределение при производствената дейност. Особено с квотата за организиране на собствена дейност (бел. reg.: 25 % от добива, което впоследствие са утежнени с допълнителни



условия), стопанствата изпадат в невъзможност да усвоят някои труднодостъпни или неатрактивни обекти. А работата предимно за сърва за местното население е равнозначна на работа без приходи. Предприятията не са равнопоставени с останалите търговци на сървесина.

Горите са една затворена система от професионалисти, които са наясно какво трябва да се прави сега, и

В бъдеще, стига да им се дават възможности. Те са задружни като бранш и имат специфично прогресивно мислене. Много бързо успяха да се преориентират от административното мислене към пазарното. Минувата година се създаде база за стратегията за развитие на предприятието. Това позитивно разви-

тие бе реализирано тази година. Перспективата е добра, хората са мотивирани и със заплащането. Реформата е позитивна. Самата структура, начинът, по който се реализира, и работата, която е свършена до този момент, потвърждават правилността на посоката.

Инж. Венцислав КАМЕНОВ - началник на отдел „Залесяване“

До 30 септември на територията на СЗДП - Враца, са залесени 309 гка, при предвидени 2378. Залесяването се извършва основно през есента с тополи в горските стопанства по крайдунавските територии. Направена е подготвка на почвата на 641 гка, при разчет 1097, като за създаване на интензивни култури са подгответи 586 гка при предвидени 892. Най-добри резултати имат горските стопанства в Никопол, Плевен, Видин, Лом и Оряхово. Отглеждането на културите, при предвиден обем от 14 608 гка, е извършено върху 11 793. За горско семепроизводство са усвоени 4128 лв. при предвидени 7192. За горските разсадници са усвоени 242 919 лв. при разчет от 351 563 лева.

От всички държавни предприятия СЗДП - Враца, кандинатства с най-много площи към проекта „Схема за зелени инвестиции - България“ с цел увеличаване на залесените площи и възстановяване на горите, пострадали от пожари и снеголоми.

Съвместно с експерти от Лесозащитна станция - София, и от Регионалните дирекции по горите в Ловеч, София и Берковица бяха обходени всички насаждения, пострадали от снеголоми, пожари и заболявания и бяха наблюзани и предприети необходимите мерки. Здравословното състояние на нашите гори е добро, благодарение на навременното изпълнение на лесозащитните мероприятия. Предприятието оказва и активно съдействие на Горската семеконтролна станция в София при проверките в разсадниците и семепроизводствени-



те насаждения с цел събиране на необходимата информация за цъфтежа и семеносенето. Закупихме от Тополово стопанство - Пазарджик, 202 000 резница за разсадници в Никопол, Оряхово, Плевен и Монтана за производство на тополови фиранки. Съвместно с ЛЗС - София, бяха заложени теренни опити в тополови култури на територията на стопанствата в Лом, Видин и Оряхово с два вида абсорбенти на почвена влага и два вида тор. Анализът показва, че чрез прилагане на абсорбенти и торене се осигурява много по-добро прихващане на фиранките и отличен вегетативен растеж. Обемът на кореновата система се увеличава и по-активно усвоява влагата и хранителните вещества.

Инж. Александър АЛЕКСАНДРОВ - експерт по ловна дейност

Общата площ на ловностопанските райони, попадащи в териториалния обхват на Северозападното държавно предприятие, е 1 952 761.9 хектара.

Две от поделенията са Държавни ловни стопанства - „Витиня“ и „Русалка“. Третото ловно стопанство - „Миджур“, бе обединено с ДГС - Чупрене, и сега общата територия се стопанисва от ДГС „Миджур“ - Белоградчик. Площта на държавните ловностопански райони на територията на предприятието възлиза на 125 454.8 хектара. Площта на ловностопанските райони на държавните ловни стопанства е 34 004.4 хектара. На територията на предприятието са обособени и 31 гивечовъдни участъка с обща площ 91 450.4 хектара. Пет от гивечовъдните участъци са предоставени за стопанисване и ползване съгласно чл. 36 от Закона за лова и опазване на гивеча. През август и септември 2012 г. бяха проведени конкурси за предоставяне на стопанисването и ползването на гивеча в 11 гивечовъдни участъка. Към тях бе проявен ин-



терес от юридически лица, но поради ред причини бяха подадени предложения само за три, за които предстои подписане на договори за предоставяне на стопанисването и ползването на гивеча. В участъците, които се стопанисват от териториалните подел-

ния на СЗДП, ловуването се извършва по реда на организирания ловен туризъм, въз основа на сключен договор между поделението и физическите и юридическите лица, извършващи посреднически услуги, или директно с ловците.

На територията на СЗДП са обособени 572 предоставени ловностопански района (ПЛСР), стопанисвани от 31 ловни сдружения, в които членуват 23 815 ловци. Площта на тези райони възлиза на 1 827 307.1 ха горски и земеделски територии. Най-много ПЛСР - 75, се стопанисват от АРД - Видин.

По данни от пролетната таксация на гивеча на територията на предприятието са преброени 2071 бла-

городни елена, 559 елена лопатари, 18 673 сърни, 11 341 екземпляра дива свиня и 114 мечки. Интересно е да се отбележи наличието на 23 тибетски яка на територията на ДАС „Витиня“. От хищниците най-разпространен е чакалът, със запас от 7681 броя. Запасът на дивата комка се увеличава в сравнение с предишни години и наброява 3206 екземпляра. Изброяни са 293 вълка. Запасът на фазан е около 50 000 броя, а на яребица - 45 000.

Северозападното държавно предприятие предвижда развитие на други дейности като туризъм и фотолов за получаване на алтернативни приходи от горските територии.

ДГС - Оряхово: Нивото на успеха се покачва

Не може да не сте чували всекидневните триезични сведения за нивото на река Дунав и знаете, че неговите точки, които се посочват в километри, имат покачване, спадане или запазване на нивото. Дунавският бряг от територията на ДГС - Оряхово, се простира на 60 km - от километър 708 при Козлодуй до километър 648 при с. Долни Вадин (между другото това е много интересно оряховско село, в което се пазят стари занаяти, свързани с рибарство, а на хълма му надписът „HOLLY-WADIN“ посреща и изпраща корабите на Дунав). Посещавайки този красив и несъмнено оригинален горски край, се уверихме, че независимо от нивото на река Дунав, нивото на успеха на колектива бележи постоянно покачване.

Когато тръгнете по тази дунавска ивица земя, ще видите, че брегът е ту тесен и слиза стръмно към реката, ту широк и загражда низини, в които са изградени диги, които пазят от заливания с високите води на не-



Дунавските острови - топловият рай на ДГС - Оряхово

винаги тих и бял Дунав. В ивиците, наречени дига-брояг, са основните площи за създаване на топловите култури. Горският символ на ДГС - Оряхово (5131 ха площ, от които 3414 ха държавна собственост) са залесени от човешка ръка топлови култури и естествените формации на върбата и бряста. Това е обликът на дунавското поречие на Оряховското стопанство. Топловото стопанство се развива и в поречието на река Огоста, и по дунавските острови - Козлодуй, Пронтогири, 9 септември, Есперанто, Масата. Този облик подсказва, че стопанството е от т.нр. „зелени“, и финансовите му възможности до преструктурирането на ДГС - Оряхово, в териториално поделение на държавно предприятие през 2011 г. изцяло зависят от бюджета за разходи за финансиране на лесокултурните мероприятия. За сравнение - през 2009 г. с осигурено финансиране от ДАГ 420 000 лв. са създадени 832 гка култури, през 2010 г. са създадени само 314 гка (финансиране 165 000 лв. и осигурени 28 000 лв. средствата от стопанска дей-



Колективът на ДГС - Оряхово (отляво надясно): Владин Баников - горски надзирател, Петър Староселски - пом.-лесничей, Маргарита Иванова - лесничей, инж. Емилия Тодорова - зам.-директор, Стилиян Венков - капитан на плавателен съд, Татяна Ангелова - счетоводител, инж. Снежана Гарданска - директор, Борис Борисов - горски надзирател, Раелица Христова - специалист, Мария Николова - гл. счетоводител, Блага Димитрова - горски надзирател, Тодор Тодоров - пом.-лесничей



Директорът инж. Снежана Гарданска

нот). През 2011 г. с 243 000 лв. от ИАГ и 153 000 лв. от стопанската дейност са залесени 626 декара. Горският разсадник „Галово“ е със статут, определен в Закона за горите - с национално значение. Разсадникът произвежда тополови и акациеви фиданки. През тази година производството е 69 000 фиданки и част от тях ще бъде предоставена за други горски стопанства от Северозападното предприятие срещу заплащане по себестойност. Тази година се събърна една дългогодишна мечта на стопанството - с построяване на трафопост и далекопровод разсадникът вече е електроснабден. Горещото лято напомни, че без водохващане и помпена станция няма да се осъществи и друга замислена перспектива - кантовото напояване на разсадника, и инж. Гарданска с присъщата ѝ упоритост и всеотдайност вече живее и с тази задача.

Държавното горско стопанство в Оряхово е част от веригата от осемте стопанства в страната, които се наричат „дунавски“. Предидвадесетина години това бе гори повод за обединяването им в една районна горска дирекция. Характерното лице на ДГС - Оряхово, обаче стана разпознаваемо с дейността му за опазване и възстановяване на заливните гори на българските дунавски острови. Още през 2003 г. на островите Пронтогири (Сврака) и 9 септември е спряно провеждането на горскостопанските мероприятия и те са оставени за естествено възобновяване. Сега се вижда как двата острова постепенно се свързват и увеличават площта си в резултат на новообразуваните островни формирования. А приетият през 2006 г. лесоустройствен проект съдържа мероприятия, които не водят до подмяна на гори от местни видове или залесяване на голи площи с топола. Определени са подходящите места за възобновяване и опазване на естествените заливни гори и растителни съобщества. В голите площи това са валове, затони и бивши сечища, които

имат обща площ 141 хектара. С лятен ъб след гола сеч на топола са залесени 48 дка, като фиданките са от разсадник „Галово“ от семена, доставени от ДГС - Свищов. В естествените горски съобщества това са насажденията от върба, бяла и черна топола по бреговата ивица на островите, насажденията от бряст с участие то на топола и ясен, с обща площ 217 ха, които заемат 23 % от залесената площ на островите. В запазените възрастни и престарели заливни гори от местни видове се изсича аморфата и ще се залесява с едроразмерни фиданки от лятен ъб и полски ясен. Изпълнението на проект по опазване, поддържане и възстановяване на крайречни смесени гори от редица местни видове вече започна, като ще бъдат залесени общо 139 декара. Проектът е финансиран по оперативната програма „Околна среда“. Възложител е Регионалната дирекция по горите - Берковица.

Гледани отдалеч, на „кумку“ из дунавските води се наригат все още зелени насаждения, създаващи островни екосистеми. За да усетиш природата на дунавския остров, малко е да го наблюдаваш отдалеч, трябва да си там. Тази есен това е по-лесно от всяко го, защото сушата е поизпила буйните води на голямата река и до о. Есперанто, който е с площ 1500 дка, можеш да отидеш и... пеша. И да видиш прекрасната тополова култура, вече 9-годишна, която разкрива професионализма на лесовъда и показва своя дървесен потенциал, бодишината култура от вардимски ъб, нагледно илюстрираща програмата за възстановяване и запазване на местните видове, и подготвените две площи за ново залесяване на този вид в изпълнение на новия проект с РДГ - Берковица.

На територията на стопанството има 24 ловностопански района с обща площ 95 804 ха, които са предоставени за стопанисване на две ловни сдружения. Всяка година събранныите такси по ПМС № 283 вълизат на 50 000 лева.

Контролът по опазването на държавните горски територии се осъществява от трима горски надзоратели и трима помощник-лесничие. От началото на тази година те са съставили 154 акта за административни нарушения.

Как стопанство с малка площ успява да осигури изпълнението на дейностите по залесяване и да се чувства финансово стабилно и с печалба в новите условия? Накратко - с приходите от продажба на дървесина. Годишното ползване на дървесината е 12 130 м³, дельт на тополата е 11 340 куб. метра. През 2010 г. печалбата на стопанството е само 1000 лева, а през следващата година размерът ѝ е вече 23 600 лева.

- През 2012 г., годината, в която изцяло работим при новите условия на самофинансиране на дейностите в горските територии - споделя директорът на ДГС - Оряхово, инж. Снежана Гарданска, - очакваме разлика между приходи и разходи да е положителна, като е заложено да изразходваме 224 000 лв. за 300 дка залесяване.

След преструктурирането на горските стопанства в рамките на СЗДП - Враца, ДГС - Оряхово, започна да изпълнява много от дейностите, доскоро изпълнявани с възлагане на фирмите или на бюрата по труда (почистване, касиране след дърводобив, залесяване) със собствени работници, чиято постоянна работа е в разсадника, намали щатния персонал, а останалият се мобилизира още повече в задълженията си, ограничи разходите и създава условия за увеличаване на средната работната заплата. След юли 2011 г. тя е 791 лева. Разбира се, това не е най-високата „вълна“, но в този малък спомен колектив усетихме тръпката да работи все по-добре. Защото вижда резултата.



Тополова култура на о. Есперанто

ДГС - Борима: Висок лесовъдски професионализъм



Директорът инж. Марин Багаров

Разположено по северните склонове на Централна Стара планина, Държавно горско стопанство - Борима, се простира на територия 7886.2 ха в сърцевидна форма. Граници на север с ДГС - Лесидирен, на изток и юг - с ДГС - Троян. Територията му обхваща землищата на селата Старо село, Голяма Желязна и Борима, чието име носи. За произхода на името съществуват няколко легенди. Според една от тях селото носи името на първия заселник - Боръо. Според друга селото е кръстено на родното място на турците, които се заселили тук след превземането на Балканите от султан Баязид I Светкачицата - селище с името Бор. Трето предположение свързва името Борима с боровите гори около селото.

Каквато и да е истината за селото с име на бор, горите на стопанството, които се разстилат по ща от ридовете на Средния Предбалкан - Васильовската планина и Муленските възвишения, а малка част са пръснати сред работните земи, се характеризират с огромно видово разнообразие. Основният дървесен вид е букът, с разпространение по площ 41.5 % и по запас 46.6 %. Широколистните видове заемат 85.5 % от площта на горското стопанство и формират 79.3 % от запаса. Освен основните видове - бук, цер, благун, габър, зимен събъ, келяв габър, се срещат и много други като череша, сребролистна липа, скоруша, офица, мукина, брекина, шестил, явор, клен, мекиши, бреза. Иглолистните видове са представени от бял и черен бор, обикновен смърч, зелена дугласка, веймутов бор и други. За това огромно видово богатство допринасят специфичният климат и релефът.

Средната надморска височина на стопанството е 700 метра. Най-високата точка - 1490 м, е в района на вр. Васильов, който се намира извън горския фонд, а най-ниската е комата на язовир „Соном“ - 370 м надморска височина.

По-голямата част от дървородителната площ на стопанството - 60.2 %, се намира в Средния планински пояс на горите от бук и иглолистни (600-1800 м н.в.), а 39.8 % са в долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на юбовите гори (до 600 м н.в.). Промишленият дърводобив е 10 900 м³ по финансов план, в който са включени 105 м³ ползване по чл. 193 от ЗГ и 20 м³ за нуж-

ди на стопанството, и 100 м³ за местното население. И въпреки че основната част от приходите на стопанството са от дърводобив (422 934 лв. от общо 474 764 лв. за деветмесечето на 2012 г.), тук гледам на стопанстването не само като на източник на доходи, а като на най-отговорна лесовъдска дейност.

- Гората е гаденост, която е важно да ползваме не на всяка цена, а на определена цена. Ако не разберем този принцип, ще бъде пагубно за бъдещето - смята директорът инж. Марин Багаров.

Зимата на 2012 г., която бе тежка и продължителна и създаде затруднения в цялата страна, не остава без последици и за ДГС - Борима.

През януари и февруари тази година изключително обилните снеговалежи в района на стопанството причиняват снеголоми в насажденията на надморска височина 450-550 метра. Силно засегнати са 619 гка (576 гка иглолистни и 35 гка широколистни насаждения), за които е предвидено мероприятие 100 % санитарна сеч. На площ 1124 гка са констатирани щети със слаба интензивност (до 30 %), с предвидено мероприятие санитарна сеч - 469 гка иглолистни и 655 гка широколистни насаждения.

За да не се допусне похабяване на дървесината и да се създаде предпоставка за каламитети от различни вредители, както и да се повиши рисъкът от пожари, веднага е подменен част от лесосечния фонд за 2012 г. с насаждения, засегнати от снеголома.

- Бяхме се подгответи за успешна работа през зимния период на 2012 г. - разказва инж. Багаров. - През декември миналата година се провежда първа тръжна сесия - търг с явно нагдаване, за предоставяне на сечища от лесосечния фонд за 2012 г. В обем от 1989 м³, разпределени в пет обекта. Насажденията са удобни за работа в зимни условия, а временните складове са на стабилизирана горска пътища. Преходното количество от 2011 г. е 1158 м³. В началото на тази година имаше възможност да се работи в обекти с общ обем от 3147 м³, което представлява 30.2 % от предвиденото годишно ползване по ЛУП и 28.6 % от годишния план. През февруари проведохме открит конкурс за отдаване на дейността по добива в пет обекта с общ обем от 2339 м³ и търг с явно нагдаване за същите обекти по реда на Наредбата за условията и реда за възлагане на изпълнението на дейности в горските територии, държавна и общинска собс-



Част от колектива на стопанството (отляво надясно): инж. Петко Петков - ст. лесничей, инж. Мариана Терзиева - зам.-директор, инж. Марин Багаров - директор, Иван Колев - помощник-лесничей, Милка Дунчева - гл. счетоводител, инж. Николай Стойков - технически ръководител на обект, Ценка Бановска - счетоводител, Дочо Дочев - технически ръководител на обект, Дочка Цочева - куриер



Работниците в разсадника (отляво надясно): Атидже Яева, Съйко Георгиев, Веска Раева, Фатме Узунова

твеност, и за ползването на дървесна и недървесни горски продукти.

Въпреки положението от наша страна усилия за подбор на удобни за работа насаждения, метеорологичните условия бяха изключително лоши - дебелината на снежната покривка надвишаваше метър, невъзможно беше снегопочистването на горската пътна мрежа. За по-вече от месец дейността по добива беше напълно блокирана. Това доведе до изоставане в изпълнението на обемите. Към края на март сме отдали 5486 м³ от разчетени за годината 10 900, или 50 %, т.е. имаше достатъчен ресурс за работа. За преодоляване на изоставането от първото тримесечие и за да не допуснем да се похаби иглолистната дървесина, засегнатата от снеголоми, през май беше проведена процедура „отдаване на корен“ за местни фирми по чл. 38 от Наредбата, като включихме насаждения за санитарна сеч 100 % в размер на 3438 м³. Това наложи промяна в лесосечния фонд за 2012 година. Включени бяха маркираните насаждения от снеголоми, а отпаднаха в голямата си част широколистни насаждения. През август, след маркиране на останалите засегнати от снеголом насаждения, те бяха отгадени по общия рег за добив с продажба по ценоразпис с общ обем от 2152 м³.

Създадохме всички необходими предпоставки за изпълнение на разчетените количества. През третото тримесечие намалихме размера на изоставането от първите две. За годината ще бъдат изпълнени 100 % както натуралните, така и стойностните изражения на разчета - увери ни директорът.

Друга част от приходите идва от разсадниково производство и продажбата на фиданки. Но за стопанството дейността на разсадника в м. Мешелика не е само въпрос на приходи, а въпрос на престиж и професионализъм.

За богатото видово разнообразие на семенищни и пи-

кирани фиданки на площ 28 гка се грижат четирима сърцата и опитни работници. Както казва директорът инж. Багаров, добрият работник се създава бавно и трудно. А резултатите са налице - озеленителни фирмите от цялата страна купуват от разсадника „Мешелика“. Негови фиданки зеленеят по магистрала „Люлин“ например.

От иглолистните в разсадника се отглеждат черен, бял, беймутов и хималайски бор, смърч, дугласка, лиственица, секвоя, блатен и аризонски кипарис, конколорка, бяла мута, гинко билоба, атласки и хималайски кедър, ликвидамбар и други. Представители на широколистните видове са бук, благун, цер, червен дъб, явор, бял бряст, миризлива върба, акация. Декоративните видове присъстват с палмолистен и червен явор, чинар, офика, мукана, скоруша, конски и обикновен кестен, китайски мехурник, западна и източна тuya. Около 400 000 фиданки годишно се отглеждат тук. Гордост на разсадника са успешните опити за присадка на сребрист върху обикновен смърч. Експериментират и с плачеща върба върху обикновена ива, конколорка върху обикновена ела, кълбовидна върху обикновена форма на американски ясен.

Общият размер на вложените средства за разсадниково производство за годината до момента са 12 420 лв. За деветмесечието на 2012 г. от разсадника са продадени на физически лица и фирми семенищни фиданки, декоративни и контейнери на стойност 17 460 лв., което прави разсадниково производство възможна алтернатива за доходи.

Фиданки от разсадника се използват и в лесокултурните дейности на територията на стопанството, част от които се извършват от фирма изпълнител.

Значителните повреди от снеголома по горски култури и насаждения и наложилите се санитарни сечи с интензивност 100 % поставиха на дневен ред въпроса за залесяване на засегнатите територии.

През април са изгответи част от документите за кандинатстване по мярка 226, но до момента мярката не е отворена. Подгответената обща площ за кандинатстване е 344 гка (от 100 % санитарни сечи) на стойност 208 766 лв. без ДДС. Този разход е непослен за ДГС - Борима, и се надяват насажденията да могат да бъдат залесени и по други програми с финансиране. До края на годината стопанството може със собствени средства да извърши почвоподготовка и залесяване с предвидените по ЛУП черен и бял бор на 17 гка на обща стойност около 6000 лева.

За работата си директорът инж. Марин Багаров и зам.-директорът инж. Марциана Терзиева казват, че са максималисти, а ние добавяме - и професионалисти, което личи, когато резултатите са в полза на гората, гори в трудни години като изминаващата.

Че са максималисти, това го виждаме и от начина, по който се вълнуват, когато говорят за работата си, и от идеите, които имат. Това ги подтиква да търсят още и още, да експериментират - виждаме го в разсадника, виждаме го и в пробните площи от бук, които стопанисват по Саарландински метод от 3 години, виждаме го и в добре отгледаните гори, виждаме го и в работата им с децата - всяка година организират почистване по горски маршрути. И на тръгване вече сме убедени, че не е съвпадение - в стопанството, чиято територия има форма на сърце, работят сърцата хора.

Екип на списание „Гора“:
Борис ГОСПОДИНОВ
Светлана БЪНЗАРОВА
Юлия СЪБЧЕВА
Снимки Йордан ДАМИЯНОВ



Отгдените сечи са гордост на стопанството

Международни симпозиуми

Франция преоткрива Феликс Вожли чрез България

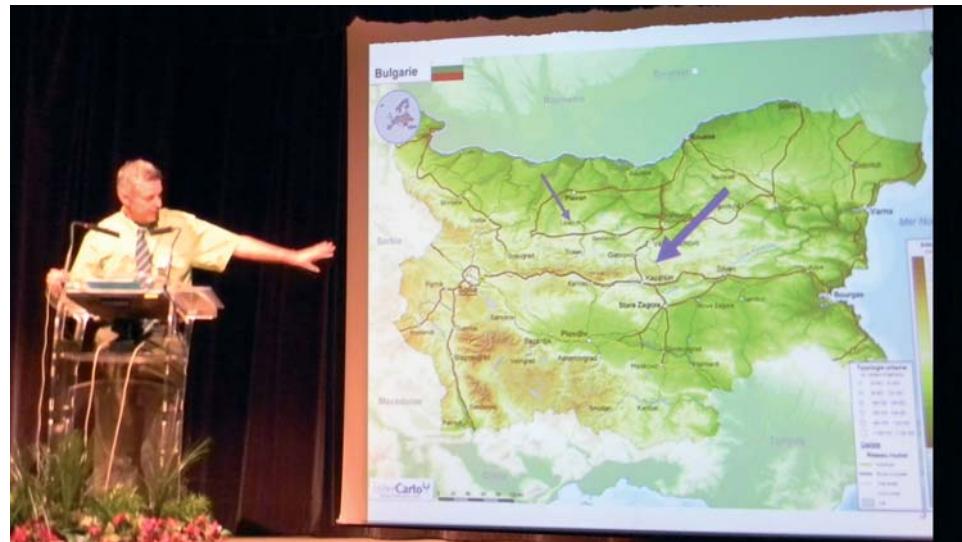
От 12 до 14 септември „Група за история на френските гори“ (GHFF) в Шамбери организира конференцията под надслов „Горите и планините - развитие и стопанисване“. Участваха представители на редица държавни и научни институции от цяла Европа. Те имаха възможност да обменят идеи и информация по осемте теми на конференцията: Инструменти за измерване на дълговечността; Една среда за ползване и тревога; Изчерпвани ли са горите; Горите за живот или за оцеляване; Възстановяване на планински терени; Различия и прилики; Да защитаваме - да, но докога; Да използваме - да, но как; Повече от 200 бяха участниците, сред които и бившият министър на земеделието на Франция и президент на Държавното горско предприятие във Франция (ONF) Ерве Гимар и заместник-кметът на Шамбери Жан-Пиер Руфие.

Организацията „Група за история на френските гори“ (GHFF) е основана през 1982 г. от петима учени в областта на историята и е част от Института за съвременна и модерна история в Париж, Франция. От самото си създаване организацията посвещава дейността си на околната среда и горите. Днес GHFF наброява повече от 200 души, между които и много представители на редица европейски страни като Италия, Испания, Германия, Белгия и Швейцария. Членовете на организацията са специалисти в различни области - историци, географи и биогеографи, ботаници, археолози, юристи, социолози и етнолози. През последните години организацията е отворена и към представители на държавната администрация. „Група за история на френските гори“ е член на Международния съюз на научните организации за горите (IUFRO), Европейската федерация за екологични изследвания (FERN), а така също на Европейската асоциация за история и околната среда (SEHEN). Участието на учени от различни области и от различни държави определя и областта на работа на организацията, като рамките на техните разработки надхвърлят пределите на френските гори и историята им. На всеки три години GHFF организира международни конференции по актуални проблеми, свързани с горите.

Тази година на конференцията по идея на вицепрезидент на Съюза на европейските лесовъди (СЕЛ) Ерве Немоз-Ражо в сесията, посветена на възстановителните дейности в планинските територии и борбата с ерозията, беше представен и доклад за дейността на френския лесовъд Феликс Луи-Мари Вожли в България. В доклада „Възстановяване на планинските терени в България: Един успешно пренесен френски опит“ тримата автори - инж. Борис Господинов, д-р инж. Анна Петракиева (заместник-председатели на Съюза на лесовъдите в България) и Ерве Немоз-Ражо, представиха началото на организираната дейност по укрепяване на пороите в България от края на XIX век до наши дни. Основен акцент в разработката е поставен върху дейността на френския лесовъд Феликс Вожли, който през 1905 г. пристига в нашата страна, за да положи темелите на борба с ерозията, и след много добре свършена работа да я напусне, почитан и уважаван през 1911 година.

Френската аудитория имаше възможност да се докосне до работата на Вожли в България по организиране на първите бюра за укрепяване на пороите и залесяване, началото на противоерозионните мероприятия и изграждането на технико-укрепителните съоръжения у нас.

Направената от Ерве Немоз-Ражо презентация беше посрещната с голям интерес. В нея бяха включени както оригинални фотооси, направени от самия Вожли, така и сравнителни фотографии на овладени порои - преди и след провеждане на укрепителните мероприятия. Материалът включваше снимки на френския лесовъд от Музея на залесяването в гр. Шипка, факсимили от неговата книга „Укрепяване пороишата и залесяване“, която той издава у нас през 1911 г., както и богата информация за неговите предшестве-



Ерве Немоз-Ражо изнася доклад за дейността на Феликс Вожли в България

ници и продължители на делото му в България - митрополит Методий Кусевич, Йордан Митрев, Петър Манджуков, Гаврил Зайков, Константин Байкушев, Тодор Димитров, Асен Биолчев, Борис Стефанов и много други.

Участниците в конференцията бяха силно впечатлени от дейността на Вожли в България, както и от паметта, която нашата страна пази за неговото дело. По време на дискусиите след докладите към Немоз-Ражо бяха отправени множество въпроси за връзка между лесовъдството на България и Франция, която започва така успешно с дейността на Феликс Вожли и продължава до наши дни. След официалната част от програмата на конференцията много колеги отправиха поздравления към авторите за интересната презентация. Мнозина френски колеги изказаха възхищение, че и днес България не е забравила името на Вожли, и съжаление, че Франция чак сега го открива.

Ан-Мари Гране - професор в Университета в Гренобъл, изрази желание за съвместна работа в областта по управление на риска в планинските региони с партньори в нашата страна. Интерес към бъдеща съвместна работа прояви националният координатор по възстановяване на планински терени във Франция Бертран Лефевр. Представител на горското училище в Поази изрази желание да осъществи образователно пътуване до България за своите ученици през 2013 година.

Темите на останалите три доклада бяха „Фотографски фонд на дейностите по възстановяване на планинските терени 1880-1963“ от Шарл-Андре Бюфе и Ан-Гаел Нусан, „Епопея на противоерозионните дейности - проблеми на съвременността“ от Бертран Лефевр и „Андалусия - залесяване и конфликти“ от Едуардо Жирак-Хименес и Хосе Мануел Креспо Гуереро (Испания).

Д-р инж. Анна ПЕТРАКИЕВА

14-и Международен симпозиум за елите

От 8 до 14 септември във Факултета по лесовъдство към Университета в Кастамону, Турция, се провежда 14-ия международен симпозиум за елите. Главен координатор бе проф. д-р Сезгин Айан, а работните групи от IUFRO: WP-01.01.09 - Екология и лесовъдство при обикновената ела *Abies alba* Mill., с председател д-р Рафаел Клумб; WP-02.02.09 - Коледни елхи, с председател д-р Улрик Нейлсен; WP-02.02.13 - Селекция и генетични ресурси при средиземноморските иглолистни видове, с председател д-р Фулвио Дучи.

Целта на симпозиума беше свързана с необходимостта от изготвяне на синоптична прогноза за бъдещите проучвания върху динамиката на еловите популации, изграждане на водеща концепция и определяне на актуалните задачи за тяхното устойчиво стопанисване в условията на нараснали социални изисквания и глобална промяна на климата.

В работата на форума взеха участие 172 представители от 18 страни. Бяха представени 8 ключови доклада, 48 научни презентации и 42 постера в следните основни направления:

- Текущ статус на елите в Европа и Средиземноморския регион;
- Екология на различните видове ели, вкл. патология;
- Генетика на видовете ели, вкл. провиниенчни и потомствени опити;
- Лесовъдски подходи при стопанисването на елите, вкл. концепция за многофункционално стопанисване;
- Икономическа оценка и маркетинг;
- Използване на елите за озеленяване на населените места и ландшафта;
- Стопанско значение на елите. Преди провеждането на научната програма на симпозиума, от 9 до 11 септември 2012 г. бяха посетени 10 представителни чисти и смесени насаждения с участието на *Abies nordmanniana* subsp. *bornmuelleriana*, бук, бял и черен бор. Тези автохтонни популации, от категориите „защитени“ и „стопански“, т.е. с интензивно ползване в тях, са най-често разпространени в средиземноморските и черноморските планински райони и имат икономическа, стопанска и голяма екологична значимост. Беше направена научна оценка на извършените дейности за тяхното опазване, стопанисване и ползване.

Научната част от симпозиума беше проведена в следните секции:

- Генетична изменчивост - с доклади по темите: Интрогресивна хибридирация между балканските и карпатските ели, Геномните ресурси и тяхната локална адаптация в условията на глобалната промяна на климата, Филогенетично място на елите в Турция, Нови методи за генетически анализ на горските дървета и видовете ели в Гърция.
- Селекция и разсадници - с доклади по темите: Второ поколение вегетативни семепроизводствени градини за елата в България, Генетична изменчивост и характеристика на семената на елите в Турция, Интрогресивна хибридирация между средиземноморските и

американските видове ели, Ефект от намаляване на влажността на еловите семена върху тяхната жизнеспособност, Морфологична характеристика на фиданки от *Abies equi-trojani* Ashers et Sint.

- Структура и прираст на насажденията - с доклади по темите: Оптимална структура на горите в Черноморския регион, Стопански модел на чистите насаждения от *Abies nordmanniana* subsp. *bornmuelleriana*, Оценка на общата екосистемна биомаса и запаса на въглерод в насажденията на елата (*Abies equi-trojani* Ashers et Sint), Сравнение между растежа и продуктивността на обикновената ела, европейския бук и смърча в Диарнските планински гори.
- Коледни елхи и озеленяване на ландшафта - с доклади по темите: Оценка на иголистата на елите от Турция във връзка с пазара на коледни елхи в САЩ, Различия в устойчивостта на елите под снежната покривка и оценка на качествата на *Abies bornmuelleriana* и *Abies grandis* за производство на коледни елхи и ландшафтно озеленяване, Установяване на подходящи схеми за създаването на планации.
- Горска патология и ентомология - с основни проучвания върху влиянието на бебия имел (*Viscum album* ssp. *abietis*), гъби и корояди върху насажденията от видовете на р. *Abies*.

- Екология и динамика на чистите и смесени насаждения в Турция.
- Дървообработваща индустрия, екология и ефект от промяна на климата.

Докладите ще бъдат публикувани в отделен сборник. Работата на симпозиума приключи с посещение на чистите и смесени елови гори в планината Илагз. В заключение от видяното на терена и дискусията по основните лесовъдски проблеми може да се посочи, че в съседна Турция прилагането на лесовъдските принципи при стопанисването на горите е на високо професионално и научно ниво. Дейността в гората е подчинена на една основна цел - нейното опазване, предимно естествено възстановяване и залесяване с оглед на увеличаването на горските територии.

Доц. д-р Величко ГАГОВ - ЛТУ,
инж. Георги ГЕОРГИЕВ - директор на ДЛС „Шерба“



68 Международен технически панаир в Пловдив



Индустрията следва пътя на цивилизацията

Международният технически панаир в Пловдив, открит от министър-председателя Бойко Борисов, от 24 до 29 септември провежда 68-то си издание. Същевременно бе чествана 120-годишнината от Първото българско земеделско-промишлено изложение, което се открива в Пловдив по идея на тогавашния финанс министър на младата българска държава Григор Начович, обосновал нуждата от такова събитие с думите: „Буден народ сме и следваме пътя на цивилизацията“. Това изложение, дълго и грижливо подготвя-

но от архитекти, строители, озеленители, общественици и през 1892 г. събрало по павилионите си представители на земеделска, занаятчийска и зараждаща се индустриална България госта свят, е и първото на Балканите. Съвременниците трябва да са благодарни на историческата памет на града, защото тя грижливо пази всичко за своя символ - панаира, и покрай такива годишници пред погледите ни излизат невероятни фотоси, архивни кинокадри, спомени. Фотоисторията на Пловдивския панаир преди откриването му тази година премина на площад „Джумаята“, а после се премести в Юбилейната палата на панаира. Гост на честванията, свързани със 120-годишнината на националния изложбен център на България, бе президентът на Международната асоциация на изложбената индустрия Ари Бриенен.

В тазгодишното есенно изложение участваха 1250 компании от 43 държави, което е добър показател след неколкогодишната криза в икономиката. Браншовите изложби бяха десет, като машиностроенето, енергетиката, екологията, управлението на водите, строителството и възобновяемите енергоизточници са застъпени най-силно. „Зелената“ икономика и екотехнологиите тази година продължават да се утвърждават и да налагат нови тенденции. Доколко това е така, ще се съгласим „на доверие“ с изложителите от другите браншове. А доколко тази тенденция продължава да бъде основополагаща в сектора за горската техника, проверихме на място.

„STIHL“ - дългосрочност и иновации

Още по-добри - това е девизът на фирмата „STIHL“, която от 1971 г. е най-продаваната марка моторни триони в света. Той се спазва и от българското представителство „Андреас Штил“ ЕООД. На тазгодишния есенен панаир е спазена и традицията да се демонстрират не само модели от най-търсена-та у нас техника от световноизвестната марка, но и иновативните решения (сн. 1). За новостите, представени на панаира, разговаряхме с регионалния менеджър на „Андреас Штил“ ЕООД инж. Калоян Калев.

Доказали своята надеждност, лесна поддръжка, универсалност и дълговечност, бензиновите моторни триони от серията MS продължават да се радват на оправдан интерес сред потребителите. Нови са моделите 271 (мощност 2.6 kW), 291 (2.8 kW) и 391 (3.3 kW). Като подредите приоритетите си, ще се насочите към най-правилния модел. При това MS 391,

който е подходящ не само за домашно стопанство, но и за дърводобив, е с 20 % по-нисък разход на гориво и до 50 % намаляване на изгорели газове (сн. 2). От бензиновите триони за професионална работа в горите на щанда бе представен лекият (4.7 kg) модел MS 241 C-M (2.2 kW), с напълно електронно управление на двигателя M-Tronic. MS 241 C-M има няколко модификации. Ефективен при работа с дървесен материал от средна твърдост е MS 362 (3.4 kW) с двигател 2-MIX, като допълнителни елементи в оборудването са дълготрайната филтрираща система с префильтър, професионалната STIHL антивибрационна система, маслената помпа с регулиране на количество. Също е в няколко модификации.

Вниманието ни привлече и трион за спасителни и аварийни операции и борба с пожарите - MS 460-R (4.4 kW). Още при средни обороти тези моторни триони гостигат изключителна мощност, имат специална верига Rapid Duro R, чийто зъби са облицованы с твърдославни пластини. Машината бързо се преоборудва в трион за спасителни операции с комплект приспособления - предпазител, шина и верига (сн. 3). Колко добре би било и горските предприятия да обърнат подобаващо внимание на MS 460-R.

Нов моторен трион, предназначен за рязане на бетон и отвори в стени, със специализирана режеща окомплектовка от нов тип е GS 461.

Храсторезите на „STIHL“ са добре дошли в отгледните мероприятия в горите. Професионалистите оценяват не само техническата им характеристика, но ергономична лостова ръкохватка и антивибрационната система STIHL. В представения на щанга FS 490 C-EM (2.4 kW) тази система е 4-точкова.

Храсторезът лесно се стартира, има стоп-бутон и напълно електронно управление на двигателя M-Tronic, а двигателят е 2-MIX, с по-нисък разход на гориво (до 20 %) и до 50 % намаляване на вредните емисии в сравнение с еднаквите по мощност двигатели без технология 2-MIX. С успех продължават да се ползват и храсторезите FS 410 и FS 360 C (сн. 4). Уредите от акумулаторната система не само на „STIHL“, но и на „Viking“ - предприятие от групата „STIHL“, вече няколко години с успех присъстват на пазара. Отличителната им черта е 36 V литиево-йонна батерия, която е съвместима с всичките им акумулаторни уреди. Един от тях е гръбната машина - храсторез FR 410 C, която е предназначена за труднодостъпни терени.

„STIHL“ е известна и със своите свредели. Тези уреди имат широко поле за приложение и обхващат различни дейности - от пробиване на дупка (до 40 см), включително за засаждане на дървесна растителност, до вземане на почвени пробы. На изложбения щанд на панаира бе представен нов свредел - BT 360, който може да се обслужва от двама души (сн. 5). Мощността на двигателя му е доспа по-голяма от предишните модели - 2.9 киловата. За втория оператор има допълнителен стоп-бутон, рамата е сгъваема. За BT 360 има богат асортимент свредла с различен диаметър.

Заедно с посетителите на „зеления“ щанд, представящ градинските уреди на „Viking“, се спряхме пред косачката MB 448 TX и проверихме „нemte неоспорими аргумента“ за набавяне на такава техника: красива тревна плош, лесно управление, първокласен дизайн, голяма икономия на време и дълъг живот. Навлизането на „STIHL“ в акумулаторните техно-

логии и електронното управление на двигатели те осигурява на фирмата добро бъдеще. Би било идеален вариант горската практика в България да има възможност да го сподели.

„Husqvarna“ - в хармония с природата

В сезона на плодородието фирма „Хускварна“ се представи на Международния технически панаир с плодовете на новите си разработки. На пазара от тази есен са машините с акумулаторно захранване. В новата серия Battery (сн. 6) „Husqvarna“ предлага високопроизводителни машини с ефективна конструкция на двигателя и мощна литиево-йонна акумулаторна система от 36 V. Към производителността на бензиновата машина се добавя безшумна работа, ниски нива на вибрации, улеснена поддръжка и липса на преку емисии. Акумулаторът е универсален за всички машини от серията.

Професионалните потребители, които търсят лек и ефикасен моторен трион, непременно трябва да научат повече за удобния за работа в гората Husqvarna T536 LiXP, който съчетава мощност, ergonomичност, висока производителност, висока скорост на веригата, снабден с новата лека шина TechLite за идеален баланс и маневреност.

Моторният трион се управлява с помощта на клавиатура, с която се стартира и спира много лесно - с натискането на едно конче. За максимална работа без презареждане на акумулатора можете да преминете на икономичен режим savE.

Моторният трион Husqvarna 436 Li с плавен старт, здрав и надежден електромотор без четки, обтягане на веригата без инструменти, капацитет на батерията 3 Ah и средно време за зареждане 25-30



мин., е идеален за градинари и възпитателни клиенти. Тази есен се предлага в комплект с батерия и зареждащо устройство на препоръчителна цена 870 лева. В серията са включени и три тримера с акумулаторно захранване, чието предимство е ниското тегло, при висока мощност и възможност за промяна на посоката на въртене на главата. Два от моделите 536 LiL и 536 LiR са снабдени с износустойчив безчетков мотор, а вторият включва и удобен самар.

Фирмата се гордеет с разработката на първия в света райдер с акумулаторно захранване, с шарнирно управление и преден косилен апарат (сн. 7). Без вредни емисии той може да ви служи безшумно и ефективно до 3 часа без презареждане, без да беспокоите съседите. Няма нужда от гориво, масло и смяна на ремъка.

С грижа за околната среда от години на пазара се предлагат и останалите машини на „Husqvarna“, снабдени с X-Torq двигатели, които редуцират вредните емисии до 75 % и увеличават ефективността с 20 %.

Професионалните моторни триони Husqvarna 545 XP, 550 XP, 555 XP и 560 XP са снабдени със системата Autotune, осигуряваща оптимална производителност на двигателя посредством карбюратор с цифрово управление, който компенсира ефектите от разликата в горивата, надморската височина, влажността, температурата и задръстването на въздушния филтър. Системата Revboost пък осигурява бързо ускоряване и по-висока скорост на веригата за по-добра производителност (сн. 8). Тази есен с тях получавате и подарък защитна каска и туба. Разбира се, особено атрактивно е да видиш маши-

ните в действие (сн. 9). А звукът на работещия трион бързо събира „публика“ от любопитни посетители.

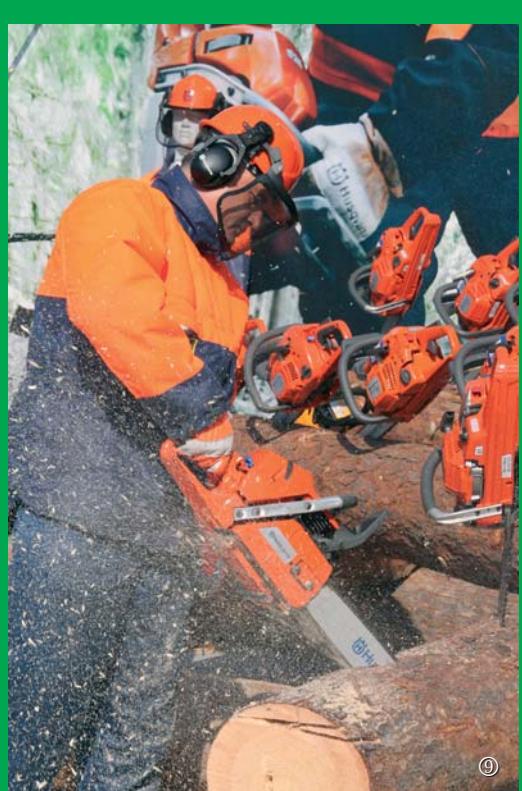
Новият модел моторен трион за работа с една ръка T 540 XP (33.7 см³, 1.8 kW, дължина на шината 30-40 см, 3.7 kg, Autotune, Air Injection, X-Torq, Low Vib) е подходящ за кастроне, за работа в паркове и градини и се очаква на българския пазар до края на годината.

Сред 40-кубиковите машини се представят два нови модела от е-серия - 135 и 140 с X-Torq двигатели, особено лесни за боравене благодарение на подобрения като пружинния стартерен механизъм и обтягането на веригата без инструменти.

Телескопичната прътова кастроне 327 PT 5S (24.5 см³, 0.9 kW, 7.1 kg, 366 см дължина без режещи инструменти) вече е на пазара повече от половина година.

На изложбената площ вниманието привлича моделът косачка със завод на място MZ 28 T (сн. 10). Косачката може да се върти около собствената си ос, като така не оставя неокосени площи, а големият косилен апарат осигурява оптимална производителност, с ширина на косене 132 сантиметра. Тройната колекторна система включва износустойчиви найлонови торби с лесно прикачване към метла или колектор. Идеална е за големи тревни площи.

За наближаващата зима фирмата предлага надеждни снегорини, които няма да ви изневерят при тежки зимни условия. Новите модели ST 261 E и ST 276 EP с подобрена конструкция, подгреватели на ръкохватките, по-мощни двигатели (съответно 5.1 и 7.4 kW), с работна ширина 61 и 76 см, тази есен се предлагат с подарък лопата за сняг и брадва.



Нови ръководители на ЛТУ



Проф. д-р Иван Палигоров - заместник-ректор по учебната дейност

Роден е на 13 септември 1959 г. във Велинград, Пазарджишко област. Завършила ВЛТИ (сега ЛТУ), специалност „Горско стопанство“, през 1985 година. Работи по разпределение до 1987 година. На следващата, след успешно издържан конкурс, постъпва като редовен аспирант (сега докторант) във ВЛТИ и разработва дисертация за икономическата ефективност на отгледните сечи в иглолистните гори на България. След успешно издържан конкурс през 1990 г. става редовен асистент по икономика и управление на горското стопанство. През 1991 г. защитава дисертация пред Специализирания научен съвет по икономика, организация и управление при ВАК и получава научната степен „кандидат на икономическите науки“ (сега доктор). От началото на 1997 г. е редовен доцент, а от 2012 г. - редовен професор в камея „Управление на ресурсите и природоползването“ на

Факултет „Стопанско управление“ на ЛТУ. Преподава четири учебни дисциплини в три факултета на ЛТУ. Бил е научен ръководител на петима докторанти и много дипломанти. В момента е ръководител на двама докторанти. Научните интереси на проф. д-р Иван Палигоров са в областта на икономиката и управлението на горското стопанство и горската политика.

Автор и съавтор е на повече от 140 публикации, сред които 5 книги, 9 научни помагала, 2 студии и над 70 научни статии в научни списания и поредици.

Главен редактор е на научното списание „Управление и устойчиво развитие“, което се издава от Факултет „Стопанско управление“ от 1999 г., и член на редакционната колегия на в. „Българска гора“. От 1996 до 2000 г. е член на Управлятелния съвет и зам.-председател, а от 2009 г. е председател на Съюза на лесовъдите в България.

От 1997 до 2003 г. е зам.-декан на Факултет „Стопанско управление“ на ЛТУ. От 2003 до 2011 г. е декан на същия факултет. От 3 октомври 2012 г. с решение на Академичния съвет на ЛТУ е избран за заместник-ректор.

Инж. Илия Зиврипанов - главен секретар

Роден е на 17 април 1958 г. във Велинград, Пазарджишко област.

През 1983 г. завършила ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Същата година започва работа в ДГС - Белово, като началник на горско-технически участък. По това време завършила следдипломна квалификация „Икономика и управление на селищните системи“ в УНСС - София. От 1991 до 1993 г. работи като главен лесничей в ДЛ - Ракитово.

През 1993 г. започва работа в УОГС „Г. Ст. Аврамов“ - Юндола, първоначално като главен инженер, а от 1995 г. е директор на учебно-опитното стопанство.

За времето, в което е ръководител, успява да създаде съвременен учебно-изследователски и стопански център. Изгражда се Студентски комплекс „Юндола“ - учебна и туристическа база за студенти, преподаватели и гости. Създадена е модерна изследователска и рекреационна база в м. Старина със ски съоръжение, конна база, екомаршрути.

Изцяло е обновена материалистичната база в учебно-производствената база по мебели и дървопреработване, учебно-производствената база по механизация и транспорт, учебната база за разсадников производство.

Създават се много добри условия за научно-изследователската дейност в Екологичния стационар - м. Бъзенишки дол.

Провеждат се множество мероприятия за развитие и усъвършенстване на горското дело с научен, изследователски и стопански характер.

През 1998 г. е награден с Почетен знак на ЛТУ. С решение на Академичния съвет на ЛТУ длъжността „помощник-ректор“ е трансформирана в „главен секретар“ и на 3 октомври 2012 г. инж. Зиврипанов е избран за тази длъжност.



Промени: КАДРИ, НАИМЕНОВАНИЯ, АДРЕСИ, ТЕЛЕФОНИ

до 26.10.2012 г.

Считано от 1.10.2012 г., поделенията на ЮЦДП - Смолян, съответно Държавно горско стопанство - Розино, се влива в ДГС - Клисура, а ДГС - Кричим, в ДЛС „Тракия“ - Стряма, (бившето ДЛС „Чекерица“).

Директор на ДГС - Мъглиж (ЮИДП) е инж. Марко МАРКОВ, директор на ДГС - Селище (ЮЦДП) е инж. Муса АЛИ, директор на ДЛС „Дунав“ - Русе (СЦДП) е инж. Йордан САРИЛИЕВ.

Оmnагат ли горскостопанските програми при собственост под 2 хектара?

По въпроса необходимо ли е изработването на горскостопански програми за собствениците на имоти под 2 ха, разговаряме с г-р инж. Станислав Лазаров - управител на фирма за консултантски услуги и дейности в горите „Форест Арт“ ЕООД.

- В какво се състои промяната в Закона за горите по отношение на имотите под 2 хектара?

- Съгласно новото изменение и допълнение на Закона за горите (чл. 13, ал. 3) разработването на горскостопански програми за горски имоти, които не надвишават 2 ха, не е задължително.

Идеята за тази промяна е много добра, аз лично я приветствам, защото е нерентабилно да се изготвят програми за малки площи. Първо, защото въздействието, което оказва лесовъдската намеса върху такава площ, не е значително и второ, защото собствениците на дребноплощни имоти реално са лишени от възможността да имат приходи от собствеността си, тъй като стойността на услугата за разработване на програмата е значителна и така приходите от продажбата на сървесина не могат гори да покрият разходите по изгответянето на необходимата документация и добива.

Од друга страна, експертите от регионалните дирекции по горите са задължени да проверят на терен представените им за одобрение програми, независимо от факта, че площа на имота е само 1-2 декара. В някои случаи проверяващият екип пътува примерно 3 часа само в едната посока, за да извърши проверка на място на програма за имот с площ от 1 гка, в която реално ще се добият не повече от 10 м³. Това е безсмислено разходване на време, ресурси и експертен капацитет. Промяната в Закона за горите изцяло прехвърля отговорността за управлението на дребноплощни имоти на лесовъдите на частна практика и в случая се разчита на техния професионализъм.

- Известно е, че един от основните проблеми на частните гори в България е разположената и дребноплощна собственост. В случая няма ли опасност този текст в закона да насърчи още раздробяването на частните гори?

- Очевидно е, че експертите, разработили новите текстове, са се опитали да ограничат този потенциален проблем. Идеята на формулировката „обща площ на поземлените им имоти от 2 до 50 ха“ е да се избегне разделянето на горските имоти на части с цел да не се разработва горскостопанска програма. Например един имот от 3 ха може да бъде разделен на 3 имота по 1 ха и да не бъде изработвана горскостопанска програма. Разбира се, изобретателните собственици винаги могат да намерят начин да „заобиколят“ закона, като нап-

имер разделят имота на членовете на семейството. В случая обаче веднага могат да се посочат два проблема. Първият е, че предвид липсата на информация за собствеността на горските имоти гори в рамките на една община, е изключително трудно да се проследи имотите, притежавани от един собственик, са с обща площ по-голяма от 2 хектара. Освен това в повечето случаи имотите имат повече от един собственик, което още повече усложнява задачата.

Вторият проблем е, че ако даден собственик има няколко имота на различни места, например единият е в Пазарджик, другият - в Смолян, третият - в Пловдив, чиято площ поотделно е по-малка от 2 ха, но общата им площ надвишава 2 ха, в

случая съгласно закона е необходимо да се разработят горскостопански програми на отделните имоти и собственикът не може да се възползва от предимствата на новите разпоредби, независимо че имотите нямат нищо общо помежду си.

Очакваме тези казуси да бъдат разрешени в наредбата към закона, но до нейното приемане е необходимо Изпълнителната агенция по горите да разработи указания, които да улеснят лесовъдската колегия и собствениците в прилагането на новите разпоредби.

- Нека припомним какво трябва да направи собственикът на 5 гка гора, ако е решил да я стопаниসва?

- В брой 10/2011 г. на сп. „Гора“ вече дискутирахме този въпрос и споменахме необходимите документи, които трябва да притежава собственикът. Законът предоставя няколко възможности. Собственикът може да наеме лесовъд, който да извърши документалната част от услугите и да маркира, а после да си наеме фирма, която да сече. Другата възможност за собственика е да наеме фирма, която да извърши всички услуги от маркиране, издаване на пъозволително за сеч, добив и транспортни пъозволителни. Има и горски предприятия, които предлагат изкупуване на сървесината „на зелено“. В случая се сключва договор за управление. От транспортните пъозволителни става ясно каква сървесина е излязла от гората, с какво качество и собственикът получава от предприемача съответната сума, без да извърши каквото и да било.

Разговора проведе Юлия Съчева



Започна новата учебна година в ЛТУ



На 24 септември тържествено бе отворена новата учебна година в Лесотехническия университет.

Гости на тържеството бяха проф. Христо Цаков - директор на Института за гората при БАН, инж. Стойчо Бялков - директор на Дирекция „Гори и лесовъдски дейности“ в Изпълнителната агенция по горите, г-р Стефан Ганев - изпълнителен директор на Браншовата камарата на дървообработващата и мебелната промишленост.

През академичното ръководство на университета, студентите, преподавателите и гостите слово произнесе ректорът проф. г-р Весelin Brzozin (сн. 1 и 2).

Първокурсниците той поздрави с направения избор на висше учебно за-

вение, а към преподавателите се обърна с благодарност за професионалната работа, която наричда университета сред най-престижните не само у нас.

По традиция бе връчена символичната студентска книжка и ключът към университета, символ на знанието, на студента първокурсник от Факултета по горско стопанство Петър Ангелов (сн. 3).

От името на изпълнителния директор на ИАГ инж. Бисер Дачев поздравителен адрес връчи инж. Стойчо Бялков.

Поздравителен адрес се получи и от министъра на образованието, младежта и науката проф. д.и.н. Сергей Игнатов.

Снимки Йордан ДАМИЯНОВ



②

Успешно приключи Проектът в подкрепа на институционалната реформа в горския сектор

Заключителният семинар по Проекта в подкрепа на институционалната реформа в горския сектор се проведе на 15 октомври в Министерството на земеделието и храните.

Проектът, който е на стойност 430 000 щ.д., е финансиран безвъзмездно от Фонда за институционално развитие на Световната банка и е реализиран от Изпълнителната агенция по горите в периода октомври 2010 - октомври 2012 година. Той стартира с цел предоставяне на техническа помощ на Изпълнителната агенция по горите за успешното провеждане на институционална реорганизация и обучение за подобряване управлението на горите.

На семинара присъстваха инж. Красимир Каменов - зам. изпълнителен директор на ИАГ, инж. Валентина Маринова - главен секретар, д-р инж. Любчо Тричков - директор на дирекция „Проекти и международни дейности“ в ИАГ, Йени Кацарска - координатор на проекта, представители на МЗХ, ИАГ и регионалните дирекции по горите, държавните горски предприятия, браншови и неправителствени организации, горски предприемачи, профсъюзни организации, учени и други заинтересованни страни и институции от горския сектор.

В рамките на семинара бяха представени резултатите от извършените дейности.

Като ръководител на Проекта инж. Красимир Каменов отбеляза: „Проектът в подкрепа на институционалната реформа се реализира успешно и подпомогна осигуряването на устойчиво и конкурентоспособно развитие на горския сектор в съответствие с принципите за многофункционално стопанисване на горите“. В изявленietо си той благодари на Световната банка за ангажираността и подкрепата, като подчертва, че Проектът е доказателство за успешното сътрудничество с институцията с цел ефективно управление и стопанисване на горския сектор в България. Инж. Каменов изрази увереност, че с Проекта се дава силен старт за успешното реализиране на институционалната реформа.

Извършените дейности по Проекта бяха обобщени от Йени Кацарска, която акцентира върху редица документи, методики и информационни материали, разработени да подпомогнат в дългосрочен



план успешното завършване на реформата и разработването на стратегически документи за управление на горския сектор. Тя отбелязва също, че всички дейности са реализирани на изключително високо професионално ниво от утвърдени международни и български експерти и учени, с широко обществено участие и активно обсъждане с всички заинтересованни страни от сектора.

В резултат на предоставената икономическа, правна и институционална експертна помощ са изгответи допълнения и препоръки към нормативната и поднормативната уредба. Разработени са бизнес модели за организацията, дейността и финансовото обезпечаване на новосъздадените държавни предприятия, включително и анализ на риска. Предложени са техники и инструменти за улесняване на диалога със заинтересованите страни. Определени са механизми, осигуряващи прозрачност и намаляване на възможностите за корупционни практики в сектора.

Разработен е проект на методика и стратегически план за наблюдение и оценка на процеса на реформа и дейността на сектора като цяло. Благодарение на тези документи може да се проследява напредък в постигането на стратегическите цели и необходимостта от предприемане на коригиращи мерки.

В рамките на Проекта в подкрепа на институционалната реформа е извършено обучение за подпомагане на представителите на сектора при изпълнение на новите отговорности и задачи, определени им от Закона за горите. Проведено е обучение за ръководителите от сектора и за учители за предаване на получените знания в техните структури и организации.

IN MEMORIAM

На 10 октомври почина чл.-кор. Боян Роснев.

Изтъкнатият наш учен в областта на горската фитопатология е роден на 15 август 1939 г. в Якоруда, Благоевградска област. Възпитаник е на Велинградския горски техникум, завършил ВЛТИ, специалност „Инженер по горско стопанство“, през 1962 година. Работи в ГС - Белица, директор на ГС - Банско, е от 1965 до 1970 година. През 1968 г. защитава дисертация и получава научната степен „кандидат на науките“ (доктор).

В Института за гората на БАН постъпва през 1970 г., където достига до старши научен сътрудник I степен и работи главно по проблемите на защитата на горите. През 1987 г. защитава втори дисертационен труд за „доктор на науките“.

През 2004 г. е избран за член-кореспондент на БАН.

В продължение на повече от 40 години с научните си приноси чл.-кор. Боян Роснев издига равнището на фитопатологичната наука и практика. Ръководи мащабната научна програма „Мониторинг върху състоянието на горските екосистеми в България“, която се изпълнява от 1986 г., и над 30 научно-приложни национални и международни проекти, свързани с подобряването на състоянието на

горите.

Има редица специализации в Германия и Чехословакия. Участва в организирането на международни и национални симпозиуми, бил е експерт в IUFRO.

Чл.-кор. Боян Роснев има 186 публикации - монографии, книги, статии, обзори, инструкции, наредби, и предложения за внедряване в практиката.

Научно-организационната и административната дейност на Боян Роснев включва: член на ОС на БАН, председател на ОС на учените в Института за гората, научен секретар на Института за гората, ръководител на секция, зам.-председател на Комисия по аграрно-лесовъдни науки при ВАК, зам.-председател на СНС по горско стопанство, председател на секция „Лесотехнически науки“ към Съюза на учените и други.



Поклон пред светлата му памет!

Студентска практика

Международен лагер по горско стопанство



През юли 2012 г. се провежда шестнадесетият международен студенчески работен лагер, с финансовата подкрепа на Съюза на европейските лесовъди (СЕЛ). Лагерът е с продължителност един месец и се провежда в Кастелаун, провинция Рейнланд-Пфали, Германия.

Чрез Съюза на лесовъдите в България (СЛБ) нашата страна за втора поредна година изпраща свои представители, като тази година това бяха студентите Вилислава Димитрова и Васко Масалджийски от специалност „Горско стопанство“ в Лесотехническия университет.

В лагера взеха участие 14 души от 9 страни: България, Великобритания (Англия, Уелс и Северна Ирландия), Испания, Канада, Литва, Португалия, Финландия, Хърватия и Южна Корея.

Основната цел на лагера е запознаването на студентите с горското стопанство и културата в района. През едномесечния си престой в Германия студентите се грижиха за малки фиданки и препазването им от гравета; почистиха около железопътна линия и горски пътеки; събраха, сортираха и чепеха дърва за огрев; премахнаха храст и опасни дървета; измериха и оценяваха малки култури - вис, височина, диаметър на гръденна височина, качество, жизненост; строиха мост; определяха дървета на бъдещето и маркираха дървета за сеч; грижеха се за коледни дървета; включиха се в строеж на защитни огради; поддържаха площа около къщата за живеене - косиха трева, премахваха плевели, лакираха пейки.

За всеки ден беше подгответа работна програма със заложени постижими цели, съобразена с възможностите и квалификацията на студентите. Работните дни започваха с инструктаж, а в началото на лагера беше проведено и обучение за безопасна работа с инструментите.

Освен преките горскостопански дейности в програмата бяха включени редица презентации, които да представят системите за стопанисване на горите в страната и спецификите на горското стопанство в района, както и геологията на страната.

По време на теренната работа участниците в лагера посетиха насаждение, засегнато от бетровал, в което са изградени пътеки с информационни табла, запознаващи посетителите с характера на щетите, нанесени от природното бедствие.

При организираното посещение на строителна площадка на Ветрогенератор студентите се запознаха с

устройството на съоръжението и възможностите за природосъобразно производство на електроенергия от горските територии.

Програмата включваше и посещения на Къща на устойчивостта (House of Sustainability) в Йоханискураут, един биосферен резерват, Горското стопанство в Трир и създавания в близост дендрарий. Беше посетено и насаждение от бук и дугласка, определено за провеждане на комплексни изследвания и прилагане на различни методи на работа (отлаг, сокотечение, измерване на диаметър по различни начини и др.).

Особено впечатление направиха горските пътища, които са поддържани в отлично състояние и осигуряват възможност за достъп до насажденията гори с лек автомобил, както и сградите на част от горските стопанства, строени от дървесина на дугласка, която не е третирана с никакви вещества за повишаване на трайността и устойчивостта.

Участниците бяха впечатлени от ниския брой горски пожари в страната, най-големият от които е засегнал площ от 2 хектара. Като причина за този успех може да се посочи специфичната регистрация на горските насаждения. Всеки подотдел има свой регистрационен ког (rescue point), който в случай на инцидент служи за бързо локализиране на мястото от съответните служби.

Организирани бяха и походи по различни екопътеки, състезание по стрелба с лък, наблюдения на диви животни.

Обект в програмата бяха лозовите масиви в близост до град Бонарп с включена дегустация на различни видове бели вина. През свободното време студентите успяха да разгледат и близките градове Бонарп, Кобленц, Франкфурт и Кьолн, като присъстваха на два фестива.

Организаторите представиха и своята работа в сферата на горската педагогика. Заниманията са насочени към децата от германски градини и училища и са организирани в едноседмични лагери. Мероприятията включват различни образователни игри, чрез които децата се запознават с функциите и процесите, които протичат в горските екосистеми.

Студентите бяха интервюирани и заснети по време на работа от телевизионен екип. Материалът беше излячен по местната телевизия и публикуван в местния ежедневник.

В началото, както и по време на целия лагер, се провеждаха различни игри и състезания за преодоляване на културните различия, опознаване на участниците и създаване на сърдечно отношение на сърдечното отново на гомакините.

Инициативата бе изключително полезна за професионалните качества, умения и опит на бъдещите специалисти.

**Вилислава ДИМИТРОВА и Васко МАСАЛДЖИЙСКИ,
студенти в ЛТУ**

Фотогалерия „Топа“

Инж. Румен Евтимов - с награда от фотоизложба

През септември една хубава вест идва при инж. Румен Евтимов - главен експерт в Регионалната дирекция по горите в Смолян. От фотоизложбата „Мястото и неговите хора“, проведена в гърцкия град Серес, чийто организатор е управляващият орган на програмите за европейско териториално сътрудничество в Гърция, е съобщено, че печели трета награда за снимката „Есен в Родопите“.

Инж. Евтимов е завършил Лесотехническия университет през 2000 година. Работи като помощник-лесничей и старши лесничей в ДГС - Смолян, а от 2010 г. е главен експерт в Регионалната дирекция по горите. Увлечен по фотографията, не се разделя с фотоапарата си. Обича да снима природата и нейната жива украса - животните. Тази пролет за Седмицата на гората инж. Евтимов с колегата си инж. Емил Комитов и студента от АТУ Петър Жисов направиха фотографска изложба „Гората в обектива на лесовъзга“.

Румен има голям късмет, че живее в един прекрасен край - Родопите, в който песента и музиката са в сърцето на человека. И пейзажите тук са една възхновена мелодия, безкраен цвят, колорит - познат, но и изненадващ. За да я „чуеш“, е нужен не само фотографски поглед, но и много душевност. Пожелаваме на инж. Евтимов да запази тази душевност и да радва хората с обичливия поглед към родната природа.

Снимките, които ви предлагаме, авторът е правил край Смолян, селата Мугла, Орешец, Кокорово и Търън. 



След дъжд



М. Скалата край с. Мугла



Родопите



Есен в Родопите (наградена)



Екопътека „Каньонът на водопадите“



Бакстрейд ЕООД -
официален вносител
на горски кранове
и форвардери с марките
HIAB, Jonsered и **Loglift**.

Осигурен сервис и резервни
частии. Доставка на
роматори и грайфери за
трупу Kinshofer, Jonsered
и Loglift.

За контакти:
тел: + 359 2 9627217,
+ 359 887 390047
e-mail:
buckstrade@buckstrade.com
www.hiab-bg.bg

Гост на редакцията

Д-р Атанас Гълъбов

Атанас Гълъбов е роден на 6 юли 1962 година. Завършила медицина през 1991 година.

Заедно със своите колеги д-р Дора Пачова и д-р Петър Найденов организират първия в България двугодишен курс по класическа хомеопатия (1993-1995) съвместно с Лондонския колеж по класическа хомеопатия.

Преминава тримесечно индивидуално обучение при един от най-известните съвременни лекари хомеопати в Европа д-р Алфонс Гьойкенс в Клиничния учебен център по класическа хомеопатия в Хехтел, Белгия, и посещава многообразни семинари с други признати чуждестранни специалисти в тази област.

Участвал е в превеждането, редактирането и издаването на български език на няколко книги по хомеопатия и холистична медицина.

От 1995 до 1999 г. е председател на Асоциацията на лекарите хомеопати в България, която е асоцииран член на Европейския комитет по хомеопатия от 1996 г., и има атестация за добра хомеопатична практика, отговаряща на стандартите на Европейския комитет по хомеопатия.

Автор е и на книгите „Първа помощ с хомеопатия за всички“, „Терапевтичен наръчник по хомеопатия“, „Световната конспирация срещу здравето“ и „Окована свобода: технология на глобалния контрол“.

Участвал е в различни телевизионни и радиопредавания. Публикувал е десетки статии за популярни вестници и списания.



Хомеопатията разглежда

- Д-р Гълъбов, каква е същността на хомеопатията?

- Хомеопатията е терапевтичен метод, който е холистичен в своя подход към пациентта, т.е. цялостен, и се основава на 3 основни принципа.

Първият, както показва самото име на метода, гласи, че подобното се лекува с подобно (от гръцки *homoios* - подобен и *pathos* - страдание). Тоест на болен човек с определени симптоми се дава хомеопатично лекарство, пригответо от вещества, което в големи дози може да предизвика подобни оплаквания у здрав човек.

Според втория принцип се дава минимална доза от лекарството.

Третият принцип изисква назначаването само на едно хомеопатично лекарство наведнъж (монопрепарат) - особено когато става дума за лечението на хронични случаи, като само понякога и при по-особени показания се допуска например регулирането на два монопрепарата.

За разлика от алопатията (т.нар. стандартна медицина), която най-често се стреми да потисне симптомите, хомеопатията стимулира естествените оздравителни реакции на организма, като лекарството, което се назначава, е според характерната проява на болестта при съответния индивид. Целта не е да се помърска, а да се лекува.

Хомеопатията има над 200-годишна история. Неин създател е д-р Самуел Ханеман (1755-1843) - немски лекар, полиглот с енциклопедични познания. Популярността на хомеопатията нараства много в Европа и в САЩ от средата на XIX до началото на XX в. поради големия ѝ успех да се справя гори със сериозни инфекциозни заболявания и епидемии - тиф, холера, дифтерия, скарлатина, вариола, малария, по-късно и жълта треска, грип, полиомиелит, японски енцефалит, менингит и други. При унищожителната пандемия през 1918 г. от т.нар. испански грип смъртността при лекуваните с алопатия е била между 2.5 и 29 %, докато при лекуваните с хомеопатия - между 0.7 и 1.03 %. Неотдавна, през 2007 г., хомеопатията отново доказва, че с нейна помощ може много успешно да бъде овладяна една сериозна епидемия - в случая от лептоспироза в Куба, и то на много по-ниска цена, отколкото с ваксини и медикаменти.

Постепенно с развитието на биологията, биохимията, патофизиологията и други отрасли на медицинската наука като цяло и в резултат на широкото навлизане на синтетичните медикаменти, антибиотиците и ваксините в медицината и съответно следващите ги огромни печалби, хомеопатията е изтикана на заден план поради факта, че при лечението с нея не се използват лекарства, които се патентоват. Последните три десетилетия обаче

този терапевтичен метод изживява ренесанс. Това се дължи, от една страна, на разочарованието от конвенционалната медицина, а от друга - на доказаната ефикасност и по-ниската себестойност на хомеопатията. В някои страни от Западна Европа хомеопатичното лечение гори се реимбурсира частично от здравните каси. Сега хомеопатията е вторият по разпространение лечебен метод в света след традиционната китайска медицина. Третият е билколичието и едва слег него се нареджа алопатията.

- В България хомеопатичните препарали законосително са признати за пълноценни лекарствени средства през 1995 година. Разширява ли този лечебен метод своето приложение и популярност?

- Категорично - да. Първо, бяха проведени и продължават да се провеждат курсове за обучение на лекари, които желаят да практикуват този метод и да разширят медицинския си кръгозор в терапевтичен план и в подхода си към нуждаещите се от здравна помощ. Второ, доста беше направено за популяризирането на метода чрез издаване на подходяща литература и чрез медиите. Трето, хората, които са изпитали благотворния ефект на хомеопатията, са най-добрата жива реклама за метода. Защото е факт, че в много случаи, когато стандартната медицина е безпомощна, хомеопатията успява да се справи. Терапевтичният спектър е доста широк както при остри, така и при хронични заболявания като например грипове, ангини, отити, диарии при деца и въз-

на много горещи места.

Няма възрастова граница при прилагането на хомеопатията - хомеопатичните лекарства могат да се дават както на новородени и на бременни, така и на много възрастни хора. Ще вметна, че методът действа чудесно и при животните.

За съжаление много хора се сещат да търсят хомеопатична помощ, когато са пробвали какво ли не друго или е вече много късно. Някои пациенти пък се отказват търде бързо, например ако до няколко дена не установят драматичен ефект от хомеопатичното лечение, въпреки че преди това месеци и гори години са опитвали неуспешно да се лекуват с методите на конвенционалния подход. На тези хора ще кажа, че организъмът има нужда от време, за да бъде стимулирана неговата собствена защита и подобен бърз отказ не е в тяхна полза. Организъмът може да е достатъчно объркан от поискацията, които са правени във във времето и не винаги може да се намери веднага точното лекарство, а в такива случаи обикновено има нужда от даването на няколко хомеопатични лекарства едно след друго в определен период от време, за да може да се повлияе благоприятно проблемът. И ние, лекарите, искаме нашите пациенти да оздравяват за няколко часа или дена, но това далеч невинаги е възможно.

Трябва да се има предвид, че хомеопатията, както и всеки друг лечебен метод, не е панацея и има случаи, които за съжаление могат да бъдат само частично повлияни или да не се стигне до терапевтичен резултат.

човека в неговата цялост

растни, синузити, хемороиди, неврози и депресии в резултат на стрес от различен характер, различни алергии, астма, херпес зостер, невралгии, цистити и т.н. Категорично мога да заявя, че при всички видове травми и след оперативни интервенции хомеопатията е ненадминатата за по-бързо възстановяване и преодоляване на последствията.

- Какво трябва да знам тези, които решат да предпочетат холистичната медицина и съответно хомеопатия?

- Хомеопатията винаги на първо място търси причината за страданието, макар че такава невинаги може да се идентифицира. Освен това целта е да се лекува човекът като цяло, а не отделни болести, затова винаги се търси да се определи т.н.ар. конституция на индивида, за да се гage подходящо индивидуално лекарство.

Има някои изисквания към лекуващите се с хомеопатия. Това са: да не приемат напитки, които съдържат кофеин или силно миришещи билки по време на лечението и известно време след това, докато не се е стабилизиран резултатът. Самите хомеопатични лекарства не трябва да се съхраняват в непосредствена близост до мобилни телефони, телевизори и монитори или други уреди със силно електромагнитно излъчване, както и на пряка слънчева светлина или

- Европейската комисия констатира, че в областта на психичните и поведенческите проблеми хомеопатията е реална терапевтична алтернатива.

- Хомеопатията определено се справя много добре в по-вечето подобни случаи. Хомеопатичните лекарства могат да помогнат както на буйни, хиперактивни или много плахи деца, така и на хора, които имат ниско самочувствие или пък страдат от сърдечно-съдови проблеми, или различни фобии - например в резултат на преживян стрес или по неясни причини, както и при други психологически проблеми. Мога да отбележа един тъжен факт - някои здравословни и емоционални неблагополучия при възрастните са резултат от нелечувани емоционални проблеми в детството. Нерядко причината за дълбоко заложени страхове и ниска себеоценка у възрастни са корени в неправилното им отглеждане като малки и понякога дори от бруталното смячване на самочувствието от собствените им родители. Виждал съм доста такива случаи, а някои изваждам, когато вече са в зряла възраст и допълнително носят нарушени или усложнени от различни други стресове и житейски ситуации психологически проблеми.

- На дневен ред е необходимостта от използването на многобройните ваксини. Какво е

Вашето мнение?

- Няма такава необходимост - тя е просто изкуствено създавана чрез неверни твърдения, манипулации и насаждане на страх от болести, манипулиране на статистики и т.н. Писал съм на тази тема и съм говорил по различни предавания много пъти. И е факт, че официалните институции продължават да мълчат относно сериозните последствия от масовите ваксинации върху здравето на хората в световен мащаб. Пандемията от аутизъм и поведенчески проблеми при децата, значителното нарастване на случаите на юношески диабет, ракови заболявания, артрит, мултиплена склероза при млади хора и други се дължат именно на масовите ваксинационни кампании. Много добре е известно на всички експерти, че ваксините принципно са замърсени с токсични, алергизиращи, канцерогенни и с неизвестно какви други ефекти върху организма химични съединения и вируси. Често и просто официалните представители никога не го признават публично, а на обществеността се предлага съвсем различна представа относно ваксините. На всичкото отгоре лобистите на фармацевтичната индустрия непрекъснато се опитват да налагат като задължителни нови и нови ваксини и гори да въвеждат тоталитарни закони в това отношение, чрез които да ги правят задължителни, а нежелаещите да вкарват всевъзможни токсини и вируси в организма на децата си и своите собствени, да бъдат санкционирани по различни начини. Австралийката г-р Вира Шнайпер пише: „Страна, която е направила ваксинациите задължителни, не е свободна страна...“.

Непрекъснато приявленият рефрен, че ваксините са ликвидирали инфекциозните заболявания, е заблуждаващ. Според Годишния статистически доклад на Световната здравна организация (СЗО) от 1973-1976 г. се наблюдава постоянно спад в инфекциозните заболявания в повечето развиващи се страни, без значение от процента на покритие с ваксини. Изследователите посочват, че инфекциозните заболявания са изчезнали в резултат на подобряване на санитарните условия, общественото водоснабдяване и личната хигиена и храненето. Така че при борбата с инфекциозните болести трябва на първо място да се подобрява стандартът на живот на хората, хигиената и да се вземат подходящите епидемиологични мерки, като се имат предвид алтернативите за обладяване на епидемии и за профилактика.

Руският вирусолог и консултант по създаването на здравните закони Галина Червонска, автор на книгата „Имунизационният календар - медицинската грешка на ХХ в.“, пише, че малдите хора не трябва да се доверяват сляпо на това, което им се казва от официалните власти относно ваксинациите, а да търсят информация, да се образоват и тогава да решат дали да сложат ваксини на децата си. Ваксинирането трябва да става по собствен избор, и то след като човекът е бил пълноценно информиран, а не едностранично, каквото е обичайната практика.

- Има ли действително „световна конспирация срещу здравето“, както я наричате, или просто хората трябва да получат повече обективна информация за своята същност и възможности?

- Да, има и аз съм писал доста подробно за това в „Световната конспирация срещу здравето“ и „Окована

свобода“. Фармацевтичната индустрия няма изгода от здрави хора, ефикасна профилактика и естествени терапевтични методи и затова безцеремонно се стреми да наложи своите продукти и философия, превръщайки лекарите в нейни дистрибутори, като същевременно ограничи дейността на всички останали лечебни методи, които не използват патентовани синтетични медикаменти или ваксини. Благодарение на огромната финансова мощ, с която разполага, тя принципно контролира обучението на бъдещите лекари в медицинските университети и съответно те се научават да гледат с насмешка и недоверие на всичко, което не е излязло от техните лаборатории. Фармацевтичният картел разполага с много мощно лоби в световен мащаб, включително и СЗО, което прокарва неговата политика и воля, като користни намерения се обвиват в подходяща онаковка, която се представя като грижа за здравето на общество.

Според г-р Джон Брейтмуйт, австралийски криминолог и специалист по разследването на неправомерни монополистични практики, фармацевтичната индустрия държи рекорд по законарушенията в сравнение с всички останали индустрии. Фармацевтичните компании успяват да наложат своите „лекове“ чрез покупки, невярно рекламиране и заобикаляне по многобройни начини на законодателствата на различните страни. Най-тревожен е фактът, че те, чрез подправени и нагодени „тестове за безопасност“ и измами в клиничните изпитания, представят често опасни за здравето субстанции (медикаменти) да изглеждат безвредни и гори полезни. Това е и една от причините част от многобройните странични ефекти да стават явни, след като препарата вече е одобрен за производство и пуснат на пазара. Фабрикуването на данни според Брейтмуйт е толкова широко разпространено, че за него си имат термини във фармацевтичните производстви на различните страни. Затова не е чудно, че в световен мащаб наблюдаваме пандемия от ятрогенни заболявания - т.е. предизвикани както от самите медикаменти и ваксини, така и от действията на лекарите, прилагачи тази „стандартна“ терапия, от вътреболничните инфекции и от излишните оперативни интервенции.

- Как би трябвало да се реформира медицината?

- Това може да стане само чрез комплексна промяна. На първо място, трябва да се освободи от хватката на фармацевтичния картел, т.е. не трябва да има никакъв конфликт на интереси при създаването на законите и обучителните програми в различните държави, както и в глобален план. Образоването, което получават бъдещите лекари, трябва да бъде холистично по своя характер и да им дава поглед и известни познания върху възможностите на различни терапевтични подходи, като се наблюдат на превенцията. Обществото да се замисли за своето здраве като цяло. Съответните държавни институции да приемат подходящи закони, чрез които да ограничат продажбата в магазините на храна, които нямат никаква хранителна стойност и са пълни с опасни подсладители, консерванти, обкусители и кой знае какво още. Трябва да се стимулира здравословният начин на живот и да има истинска профилактика.

Разговора проведе Борис ГОСПОДИНОВ

Годишна конференция 20 години „Хускварна България“

Годишната конференция на „Хускварна - България“ се провежда от 1 до 3 октомври в резиденция „Бояна“, София. И тази година фирмата събра дистрибуторите си от цялата страна, за да ги запознае с новостите на пазара през 2013 година. На откриването на конференцията инж. Николай Пеев - управител на „Хускварна България“ ЕООД напомни, че тази година се навършват 20 години от създаването на дружеството. По този повод и един от основателите - инж. Стефан Сачков, поздрави присъстващите и сподели спомени от 20-годишната история. През пролетта на 1992 г. Николай Пеев, Стефан Сачков и Румяна Хайнаджиева регистрират фирмата „Хускварна България“ ЕООД.

Всъщност фирмата, която има над

330-годишна история, навлиза в България още в началото на миналия век с внос на печки, шевни машини, хладилници, ловни пушки.

Първите моторни триони са внесени у нас през 1976 г. на Есенния технически панаир в Пловдив, когато Министерството на горите и горската промишленост закупува 200 броя Husqvarna 444.

През следващите години горски работници и специалисти лесовърди провеждат изпитания на три марки моторни триони с близки технически параметри и с най-добри показатели се оказва моторен трион Husqvarna 162. Подписан е договор за внос на 2000 броя. Вносът на моторни триони, които Министерството разпределя по горските стопанства в страната, продължава ежегодно до 1990 година.

Днес най-големият производител на моторни триони и градинска техника в света, се е наложил като лидер и на нашия пазар, следвайки момото „Вярваме, че можем да постигнем невъзможното“.

Тридневната конференция продължи в четирите категории: *Watering and tools* (поливна техника и инструменти), *Accessory and battery products* (аксесо-



ари и батерийни продукти), *Walk behind and Ride on* (косачки, тръактори и райдери) и *Handheld* (ръчнопреносящи продукти). След презентацията в залата дистрибуторите имаха възможността да изprobват уредите и инструментите на демонстрационната площ. ♦



Wood-Mizer инвестира в производството

Както съобщава Wood-Mizer, през 2012 г. полският завод на компанията е получил поръчка да произведе 2200 бандици и 4 500 000 м режещи ленти, което определя тази година за най-успешната в историята на Европейския производствен център от момента на неговото създаване през 1990 година.

Нарастването на продажбите се обяснява с увеличеното търсене на оборудването, произвеждано от Wood-Mizer, което се отличава с високо качество на машините и лентите, икономичност и енергоефективност, много важни за производителите на бичени материали в условията на икономическа стагнация. Производители, които работят с машините на Wood-Mizer, отбелязват още добро сервизиране и достъпни резервни части благодарение на широката дилърска мрежа. Днес филиалите на компанията работят в Русия, Германия, Франция, Великобритания, Румъния, Норвегия, ЮАР и Сингапур, където на практика има представителствата на Wood-Mizer.

Едновременно компанията отбелязва, че ръстът на поръчките е довел до удължаване на срока за изпълнението им.

Търговският директор на завода на Wood-Mizer в Полша Робърт Багински споделя какви мерки се вземат за преодоляване на тази ситуация.

- Понастоящем произвеждаме 55-60 бандици за една седмица, но имаме поръчки за повече и по тази причина сроковете за изпълнението на оборудването стигнаха 10-12 седмици. За да увеличим обема на производството, сме наели нови 40 работници за сглобяване на машините.

Поради недостига на производствените площи започнахме строежа на нова сграда, където ще бъдат преместени складът за резервни части и отделът „Customer service“. Строежът приключва през октомври и тогава ще освободим просторна производствена площ с размер 350 м² само за сглобяване на бандици. Това, разбира се, не решава изцяло проблема. Затова сега работим над проект на новия цех с площ 4500 кв. метра. Вече получихме решение на акционерите на компанията да се инвестира в строителството на път, който ще свърже пътната магистрала със завода на Wood-Mizer, и това е част от генералния план за модернизацията на нашия завод.

Освен това продължаваме работата по усъвършенстване на производствените операции.

В началото на 2012 г. закупихме новия робот-заварчик, производство на японската компания „Panasonic“. Това е свръхточно и високоскоростно оборудване. По-рано двама работници за един месец извършваха заваръчни операции на рамите за 250 бандици LT 15, а сега един робот успява да извърши същите операции за 950 бандици, и то много по-качествено.

През май т.г. инвестирахме 500 000 евро в нова лазерна глава с голяма мощност, способна да разрязва метален лист с дебелина 25 миллиметра. Лазерът е на фирмата „TRUMPF“ и допълва предишния ни модел, като двата работят на три смени шест дена в седмицата с пълно натоварване.

Повечето от компонентите сега произвеждаме сами и правим това just-in-time - точно навреме.

Компанията Wood-Mizer продължава да внедрява принципите на LEAN production: постоянно се появяват нови идеи и възможности как да се подобри производството. Основаното е борба за време, за да може с по-малко хора да се произвежда повече продукция. Тук борбата е за минути и секунди. Нашите инженери са променили процеса при производството на базата за листачи. По-рано заварчицът трябваше да направи заваряване на 16 позиции, а сега само на 7. Самата база конструктивно не е променена, но



Робърт Багински, търговски директор на завода на Wood-Mizer в Полша

сега заваряването отнема 7 минути вместо 22. Икономисахме 15 минути при производството на всеки листач и в резултат спечелихме няколко часа всекидневно от производственото време на заварчика.

И така е по цялата поточна линия на произвежданото оборудване.

През 2008 г. в завода работеха 306 души и произведохме 1700 бандици. През 2012 г. със силите на 289 работници ще произведем 2200 бандици, което е с 500 повече. Това означава, че благодарение на по-добрата организация на целия производствен процес и автоматизацията посредством роботи, ние пускаме на пазара повече продукция с по-малък човешки ресурс.

Същите принципи прилагаме и при конструиране на нашите продукти. Сега инженерите ни напрегнато работят над иновациите, които ще бъдат представени на изложението LIGNA.

В произвежданата линия за обработка на тънки трупи SLP също ще увеличим степента на автоматизацията така, че целият процес да се ръководи от един оператор от дистанционен пулт за управление, а един работник да сваля готовата продукция от производствената линия.

При промишлените бандици за едроразмерни трупи WM 3000/WM 3500 се използва електронно устройство, което автоматично позиционира режещата глава в желаното положение и осигурява много висока точност на разбичването.

Каним ви на следващото изложение LIGNA, което ще се състои в Хановер на 6-10 май 2013 г., където тези иновации ще могат да се видят в действие.

**Представител на Wood-Mizer в България
Екотехпродукт ООД
София 1186**

**ул. „Стар Лозенски път“ 38
тел./факс: 02/979 17 10
тел.: 02/462 70 35, 02/963 25 59, 0899 133 110
e-mail: office@ecotechproduct.com
www.wood-mizer.bg**

МОДЕРНО ЗЕМЕДЕЛИЕ С ЕВРОПЕЙСКИ ПАРИ



Европа отпуска до 3030 евро на хектар за възстановяване на пострадали от пожар горски площи

По **Мярка 226** "Възстановяване на горския потенциал и въвеждане на превантивни дейности" се предоставя финансова помощ за създаване или подобряване на противопожарна инфраструктура, за оборудване за противопожарни екипи и защитни средства, за изграждане и подобряване на хеликоптерни площаадки и водоизточници, за строителство на наблюдателни пунктове и оборудване към тях, както и за създаване на горски пътища в гори с висока степен на рисък от пожари.

enrd.ec.europa.eu



МИНИСТЕРСТВО НА
ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Допълнителна информация и помощ можете да получите на www.prsr.government.bg

Програма
за развитие на
селските райони
(2007-2013)



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Европейски земеделски
фонд за развитие на
селските райони:
"Европа инвестира
в селските райони"

ПЛОДОВИТОСТ, ИЗОБИЛИЕ	БОДЛИВО ДЪРВО, САЛКЪМ	ДЪЛБОКО МЯСТО В РЕКА	БИВШЕ ШОУ ПО КАНАЛ 1	ДРЕВНО-ГРЪЦКА БОГИНЯ НА ПОБЕДАТА	3,14	МИЮСЮЛМАНСКИ ПРАЗНИК	ИТАЛИАНСКИ ПОЛИЦАИ	СКАЛА, ЗЪБЕР
АЛПИНИСТИ, ТУРИСТИ		ИСПАНСКИ ТЕНИСИСТ					АВСТРИЙСКА АГЕНЦИЯ ПО ПЕЧАТА	
ГЛИНЕН ДУХОВ МУЗ. ИНСТРУМЕНТ							ПАРИ В ЧЕХИЯ	
БОГ НА ВЕТРОВЕТЕ И БУРите В ДРЕВНИЯ ИЗТОК						ПОЛЕМНА МАШИНА		
ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ		ДВА ВЪРХА В СТАРА ПЛАНИНА		ГРАД В ИТАЛИЯ		ИТАЛИАНСКО МЕКО СIREНЕ		
НАША ПЛАНИНА					ОПРЕДЕЛЕНА ВЕЛИЧИНА, КОЯТО СЛУЖИ КАТО МЯРКА		ГОЛЯМА КРАЖКА	
ЕДНОГОДИШНО БОБОВО РАСТЕНИЕ		ВЕЩЕСТВА, НЕОБХОДИМИ ЗА НОРМАЛНАТА ЖИЗНENА ДЕЙНОСТ			ИРЛАНДСКА ПОЛИТИЧЕСКА ОРГАНИЗАЦИЯ		ЗАКОПАНО СЪКРОВИЩЕ	
ОПЕРА ОТ СТ. МОНЮШКО		НАША РЕКА						СТИХОТВОРЕННИЯ ЗА ВЪЗХВАЛА
		ГРАД В ИТАЛИЯ						
	ДРЕВНО-ЕГИПЕТСКО БОЖЕСТВО							
					ГЕРОИНЯ НА ДИМИТЪР ДИМОВ "ТЮТЮН"		ПЪКЪЛ, ПРЕИЗПОДНЯ	
						ЖИТЕЛИТЕ НА ЕДНА ДЪРЖАВА		ГЕРОЙ НА ОМИР ОТ "ИЛИАДА"
					ЗАЕМИ			

РЕЧНИК: АДАД, БЕАТА

СТЕФАН КРЪСТЕВ

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА ОТ БРОЙ

08/2012:

ВОДОРАВНО: Топола. Апарати. Навигатор. Рок. Теленовела. „Ане“. Дато. Ори. Амил. СЕМ. Сак. Салич (Ани). „Лабакан“. Рат. Анри. Адис Абеба. Икел. Онегавон. „Аканат“. Отокар.

ОТВЕСНО: Понеделник. Паламарка. Повет. Биен (Майкъл). Линоса. Ла. Даго. Ака. Авокадо. Катер. Нино. Полис. Сет. Тара. Араго (Доминик). Алабак. Карамитева (Маргарита). Тонич. Бор. Пикел. Хан.



Самокрасящи

Срещнала Баба Яга Нено, когато той бил малг и напет горски и му казва:

- Сега ще ти задам една гатанка. Ако я познаеш, ще правим секс, ако не я познаеш, ще те изям...

Нено я погледнал и вънпреки че по цял ден бил в гората, си рекъл: „По-добре да ме изяде.“ Баба Яга заредила гатанката:

- Мъничко зеленичко, живее в блатото, с голяма уста, започва с „ж“ и завършва на „а“. Що е то?
- Скакалец! - промълвил обречено Нено.
- Ax, тишиши, палавник такъв! Позна!

Нено, вече семеен, се разхожда с гемето и жена си в зоопарка.

Спирам пред клетката на слона.

- Таме, таме, какво е това, което виси на слона?
- Това е хобот, сине.
- Не, отзад!
- Onashka, сине.
- Не, пред няя!
- Нищо, нищо - намесва се майката.
- Да, разбира се, то за майка ти и това е нищо...

Бай Нено, подпийнал, сяда на пейка в парка и изкрешява:

- Ax, тяхната мамица!
- Защо така булгарно, господине - присяда до него елегантно облечен мъж.
- Защото пейката е прясно боядисана!
- Ax, тяхната мамица...

АБОНАМЕНТ 2013

Уважаеми читатели,

Каним ви да се абонирате за списанието и през следващата 2013 г., като изпратите абонаментен талон на адреса на редакцията:

София 1303, ул. „Антим I“ № 17,
по факс или електронна поща до 15 февруари 2013 година.

БАНКОВА СМЕТКА НА СПИСАНИЕ „ГОРА“

IBAN BG39 TTBB 9400 3121 0404 50

BIC TTBBBBG22 СЖ „ЕКСПРЕСБАНК“ АД, КЛОН СОФИЯ



Цената на един абонамент, направен в редакцията, е 30 лева.



*Можете да се абонирате и във всички пощенски станици в страната от 15 октомври до 12 декември, както и на интернет адрес:
<http://www.bgpost.bg> до 21 декември 2012 година.
Списанието е с каталожен номер 1225.*

Абонаменти се набират и от разпространителските фирми:

НАР АД - тел. 02 975 24 22, 02 975 25 19

ДОБИ ПРЕС ЕООД - тел. 02 963 30 81, 02 963 30 82



АБОНАМЕНТЕН ТАЛОН за списание „ГОРА“

Фирма, предприятие:.....

с адрес:..... (н.к.), гр. (с.).....

ул. (№, вх., ет., ап.).....

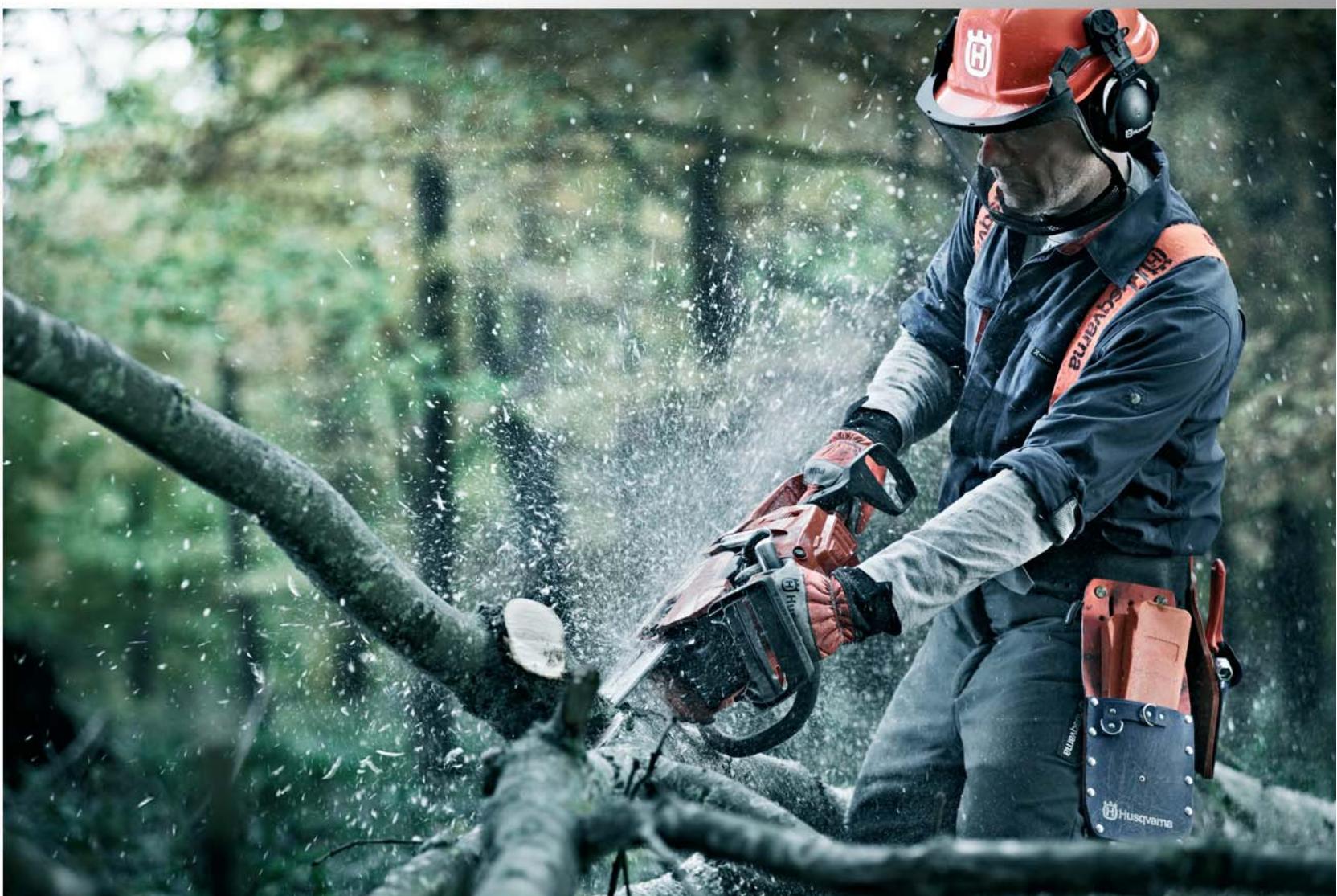
Индекс. №..... BG.....

МОЛ.....

Брой абонати..... Обща сума (преведена по сметка на списанието)..... лв.

(словом).....

гата: подпись: (.....)



ХУСКВАРНА БЪЛГАРИЯ ЕООД

София 1797, ж.к. „Младост“ - 2
бул. „Андрей Ляпчев“ 72
тел: 02 /8099411,
факс: 02 /8099413,
www.husqvarna.bg
e-mail: info@husqvarna.bg